

A Színikritikusok Díja 2006/2007

- **A legjobb új magyar dráma:**
TASNÁDI ISTVÁN: FINITO
- **A legjobb előadás:**
A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA
(Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor)
- **A legjobb rendezés:**
TRAKHISZI NŐK
(Katona József Színház, Kamra,
rendezte: Gothár Péter)
- **A legjobb zenés/szórakoztató előadás:**
HAT HÉT, HAT TÁNC
(Thália Színház, rendezte: Ilan Eldad)
- **A legjobb független színházi előadás:**
KERESŐK
(TÁP Színház, rendezte: Vajdai Vilmos)
- **A legjobb gyerekelőadás:**
DIOTÖRŐ FERENC ÉS
A NAGY SZALONNAHÁBORÚ
(Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás)
- **A legjobb női főszereplő:** ÓNODI ESZTER
(*Trakhiszi nők*, Katona József Színház, Kamra)
- **A legjobb férfi főszereplő:** HEGEDŰS D. GÉZA
(*Az ünnep*, Pesti Színház)
- **A legjobb női mellékszereplő:**
FULLAJTÁR ANDREA
(*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház)
- **A legjobb férfi mellékszereplő:**
DEBRECZENY CSABA
(*Finito*, Örkény Színház)
- **A legjobb díszlet:** TRAKHISZI NŐK
(Katona József Színház, Kamra,
tervezte: Gothár Péter)
- **A legjobb jelmez:**
A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA
(Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi)
- **A legígéretesebb pályakezdő:**
DÖMÖTÖR ANDRÁS rendezőként
(*Vízkereszt...*, Örkény Színház; *A párnaember*, Eger)
SIMKÓ KATALIN
(*A vadkacsa*, Katona József Színház)
- **Különdíj:**
HORVÁTH KÁROLY a *Finito* zenéjéért;
KOVÁCS MÁRTON
az *56 06 / örült lélek vert hadak* zenéjéért
- **A Fővárosi Önkormányzat különdíja:**
VARJU KÁLMÁN (*Harmónia*, Pesti Színház)

Dicsérni gyűlünk össze ilyenkor egyrészt (virtuálisan e hasábokon és valóságosan a díjátadáson), temetünk – vagy hogy pontos legyen, temetnek néhányan közülünk – másrészt. Azért a pontosság, mert általánosságban beszélni mindenki hajlamos, kritikusok a magyar színházról, és színháziak a magyar kritikáról. Pedig ha pusztán a jelölések, szavazatok alapján megnezzük, hogy hányan hányféleképpen gondolkodunk egy-egy előadásról, színészi alakításról, mit tartunk kiemelkedőnek avagy említésre sem méltónak, a kép egyáltalán nem nevezhető homogénnek, sem a színházra, sem a kritikusokra nézve. Arról nem beszélve, hogy bár a látott előadások szavazásra jogosító számát idén kilencvenre emeltük, mégis előfordul, hogy az ember valamiért egy-egy – mint utóbb kiderül – fontos előadásról marad le évad közben, s ezért nem említi azt akár a kommentárjában sem. És még ha ugyanazt az előadást látjuk is, kollégák reflexióit olvasva, hallva nemegyszer érzi úgy az ember, hogy mintha egy másiktól volna szó. Tán ez is a kritika, a kritikák létjogosultságát igazolja, s az ezeket közlő lapokét – érdekes lehet a különböző nézőpontokat, szemléletmódokat megismerni, ha az írások minősége erre módot ad. Persze amikor sommásan megfogalmazódik, hogy a színházi szakma gyűlöli a kritikusokat, pontosan lehet tudni, hogy valójában miről van szó. Hogy nem esztétikai mérlegelésekkel lehet igazán felbőszíteni a színháziakat, sokkal inkább kultúrpolitikai ambícióktól áthatott publicisztikákkal, megnyilatkozásokkal, amelyek óhatatlanul sajátos akusztikát teremtenek a műbírálatoknak is. (Ahogy a szavazatoknak olykor-olykor a kommentárok.)

Mondják, a rövidlátás az idővel javul. Tán kitisztult lassacskán a kép, amely sok-sok éve látható volt; amely mint cseppben a tenger, színigazgatói kinevezések sorában s az ezek nyomán született írásokban, polémiákban mutatkozott meg a rendszerváltás óta folyamatosan, ám részleteiben kibontakozva, úgy tűnik, nem érte el a színházi szakma s a kritikusok egy részének ingerküszöbét – ehhez az önkormányzati választások követő ideji trauma kellett.

Konszenzusra jutni persze érdekvédelmi kérdésekben sem könnyű, hát még szakmaiakban (s a kettő a színházművészet esetében nehezen választható szét). Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a Színikritikusok Díjairól szóló szavazás: évek óta nem tudunk közös nevezőre jutni például a zenés/szórakoztató előadás kategóriájának értelmezésében vagy az alternatív, illetve most már független színházi előadásnak nevezett kategóriáiban. Némi optimizmusra azért okot adhat,

hogy ennek ellenére az idei végeredmény éppen azt a szándékot tükrözi, amely e kategóriákat annak idején életre hívta.

Idén furcsamód újragondolást igényelt A legjobb új magyar dráma kategóriája is, Tasnádi István ebben az évadban bemutatott *Finito* című művének előzménye ugyanis színre került már egy évvel korábban *Magyar zombi* címen Zalaegerszegen. Márpedig szabályaink szerint ebben a kategóriában az adott évad ősbemutatói jöhetnek csak szóba. Ebben a kérdésben konszenzus született (újabb ok az optimizmusra!), amely szerint a szerzői változtatások mértéke indokoltá teszi, hogy ősbemutatonak tekintsük a *Finitót*. (A szavazás menetéről az „újonnan érkezők” számára még annyit: minden kategóriában három jelölt állítható, az első helyezés 3, a második 2, a harmadik 1 pontot ér. E konszenzusos megoldást látszólag feszegetik a ketős jelölések, de ezeket tudjuk be a bőséggel örvendős zavarának.)

A legszebb, legfontosabb és legmeggyőzőbb konszenzust azonban maguk a megszavazott díjak jelentik, amelyekhez ezúton is gratulálunk – ez esetben, úgy hiszem, nyugodtan általánosíthatok.

SZŰCS KATALIN ÁGNES,
a Színházi Kritikusok Céhének elnöke

BALOGH TIBOR
Critica! Lapok, Deol

A legjobb új magyar dráma: TASNÁDI ISTVÁN: FINITO – SULTZ SÁNDOR: IGÉZET – ZALÁN TIBOR: KATONÁK, KATONÁK

A legjobb előadás: AZ ÜNNEP (Pesti Színház, rendezte: Eszenyi Enikő) – FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál) – YVONNE, BURGUNDI HERCEGNŐ (Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata, rendezte: Alexandre Colpacci)

A legjobb rendezés: FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál) – MACSKABAJ (Komáromi Jókai Színház, rendezte: Lukács Andor) – PHAEDRA (Új Színház, rendezte: Valló Péter)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: CSÁRDÁS-KIRÁLYNŐ (Nyíregyháza, rendezte: Tasnádi Csaba) – LILI BÁRÓNŐ (Csiki Játékszín, rendezte: Parászka Miklós) – HYPPOLIT, A LAKÁJ (Miskolc, rendezte: Balikó Tamás)

A legjobb független színházi előadás: –

A legjobb gyerekelőadás: ODÜSSZEUSZ (Budapest Bábszínház, rendezte: Valló Péter) – A LÓ NÉLKÜLI LOVAG (Vaskakas Bábszínház, rendezte: Prof. Krystof Rau) – DIÓTÖRŐ FERENC ÉS A NAGY SZALONNAHÁBORÚ (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás)

A legjobb női főszereplő: FÜR ANIKÓ (*Finito*, Örkény Színház) – BAJCSAY MÁRIA (*Igézet*, Veszprém) – PÉTER HILDA (*A nyugati világ bajnoka*, Sepsiszentgyörgy; *Hosszú péntek*, Kolozsvári Állami Magyar Színház)

A legjobb férfi főszereplő: HEGEDŰS D. GÉZA (*Az ünnep*, Pesti Színház) – KOVÁCS ZSOLT (56 o6 /

őrült lélek vert hadak, Kaposvár) – FAZEKAS ISTVÁN (*Amadeus*, Nyíregyháza)

A legjobb női mellékszereplő: BÉRES MÁRTA (*Molière – Képmutatók cselszövése*, Szabadkai Népszínház) – SZORCSIK KRISZTA (*Liliom*, Bárka Színház) – PÁLFI KATA (*Phaedra*, Új Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: CSUJA IMRE (*Macskabaj*, Komárom) – HORVÁTH LÁSZLÓ ATTILA (*Csárdáskirálynő*, Nyíregyháza) – DEBRECZENY CSABA (*Finito*, Örkény Színház)

A legjobb díszlet: DANTON HALÁLA (Kecskemét, tervezte: Székely László) – AMADEUS (Nyíregyháza, tervezte: Csík György) – A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgy, tervezte: Bartha József)

A legjobb jelmez: FINITO (Örkény Színház, tervezte: Izsák Lili) – LEAR KIRÁLY (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház; Nemzeti Színház, tervezte: Dobre-Kóthay Judit) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Nyíregyháza, tervezte: Vereckei Rita)

A legígéretesebb pályakezdő: BÉRES MÁRTA (*Molière – Képmutatók cselszövése*, Szabadkai Népszínház; *Tangó*, Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház; *A negyedik nővér*, a Szabadkai Népszínház és az Újvidéki Művészeti Akadémia közös produkciója) – LOSONCZI KATALIN (*A kétfejű fenevad*, Nyíregyháza) – KOVÁCS LEHEL (*A nagy Sganarelle és Tsa*, Katona József Színház)

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): A NEGYEDIK NŐVÉR (a Szabadkai Népszínház és az Újvidéki Művészeti Akadémia közös produkciója, rendezte: Nagypál Gábor) – HORVÁTH CSABA koreográfus (*A tavasz ébredése; Liberté '56*, Debrecen) – VISKY ANDRÁS szövegkomponista-szözeneszerző (*Hosszú péntek*, Kolozsvári Állami Magyar Színház)

Névsorelsői pozícióm okán merem leírni, amit B-től Z-ig valamennyi kollégám bizonyára hasonlóan gondol: az utóbbi tizenhat esztendő „legsirájosabb” (legszárnyszerűsebb) évadát tudja maga mögött a színház a Kárpát-medencében.

A sirájosság rokon szava a káoszérzet. Kiváltó okai számosak. Századfordulós tünet; a vég dekadenciája és a kezdet eufóriája közötti lélekzűrös átmenet? A forradalom ötvenedik évfordulójához kapcsolódó véleményzavar? A kormányzati konvergenciaprogram, amelynek folyamányaként most azt érzékelik a színházszakma, hogy együtt sodródni a vasút, az oktatás, az egészségügy reformját szenvedőkkel: a támogatásmegvonás-fűzér a művészi létük, az egzisztenciájuk, a közönségük elvesztésével fenyeget?

Az utóbbi következtetés realitása erős. A színházbezárások árnyékában felrémlik: az állami/önkormányzati támogatással működő teátrumok nem a tartalékait mozgósították a korábbi évek megszorító intézkedései alkalmával, hanem kirágták maguk alól a pilléreiket. A direkt közönségfüggőség állapota bekövetkezett. Kevesebb a kockázatvállaló produkció, ezért kisebb a merítés: terhesebb a fesztiválokra előadást válogatni, nehezebb kritikusként szavazni.

Nehezebb, mert elveszett az abszolút mérce, mérlegelni szükséges a körülményeket. Egyik esetben, hogy az alkotás feltételeihez mérten milyen értékeket tudott

Schiller Kata felvétele

A legjobb új magyar dráma: Tasnádi István: *Finito* teremteni a rendező (Yvonne, burgundi hercegnő – Marosvásárhely). A másik vég-

letben, hogy a megcélzott minőséghez mérten milyen színvonalú előadás született. Gyarapította-e a társulat azt az európai színjátékkultúrát, amelyhez tartozónak tekinti önmagát (*A karnevál utolsó éjszakája*)?

Ugyancsak megnehezíti az értékszűrést a káoszérzet színpadi kivételének szivárványossága. A vendégszövegtől kezdve a vendégévszázadig vég nélküli a térbeli/időbeli képzetkapcsolások szabadsága. A mozgás-színházi elemek sűrű beszűremlése az összművészetiség egyik imágójaként feljegyezhető jelenség, ám a leegyszerűsítő-groteszk burleszkhatások vagy a forszírozott, túldimenzionált mozdulatok néha arra utalnak, a művészség soros idoljának való megfelelésre törekedve – részint a bemutatókényszertől siettetve – összeérleletlen elemekből, szervíttelen motívumokból rázzák előadásá impesszióikat a rendezők. Az asszociációt – ez a szűrőrendszer érzékeny/sérülékeny pontja – nem annyira az eredetiség/odaillés, mint inkább az alkotó rangja hitelesíti.

Az ipari szériában kibocsátott elidegenítő (eltávolító/megkülönböztető, elrajzoló, túlgondoló) asszociációk egy idő után azonosságvágyat gerjesztenek a közönségben: újraéled a konzervatív színházeszmény. Ezért nem közömbös, milyen minőségben történik a nézőtömeg szolgálata. A piac-képes korszerűség (forgalmi rang) igényére tekintve, különösen kedves volt számomra az idén a transzavantgárd szellemiségében felnevelkedett színész-rendezők előretörése. Eszenyi Enikő, Lukáts Andor és Mácsai Pál mintha leszámoltak volna azzal az illúzióval, hogy a színésznek, ha rendezni kezd, elkülönült rendezői identitása lesz. Színészként illeszkednek bele figuráik bőrébe, majd kívül kerülve rajtuk alakítják ki a kapcsolat-rendszereket. Az anyaghoz keresik a színészeket, a rendezői fortélyokat pedig a szituációkhoz, s nem találomra választják ki a nemzetközi trend készletéből. Szintúgy emlékezetes Parászka Miklós és Tasnádi Csaba különösen finomra munkált operettrendezése. A librettót nem nyugnek tekintik, felfedezik/felfedeztetik benne a drámai sorscsírákat. Ugyanakkor nem rontanak fejszéval a néző könnyzacskójának, elég, ha odadöfnék képzeletbeli gombostűjükkkel a nagyjeleneteknél elvárt pillanatokban. Bógécsillapító mozdulatjátékok következnek a továbbfokozás helyett: lehiggad a lélek, s újrateremtődik a figyelem arra, hogy a darab zenemögöttes értékei hatni tudjanak.

Legpozitívabb szezonemlékem a *Finito*. A darab felfutása bizonyítja, hogy a Katona József produkciós pályázat és a DESZKA Fesztivál intézménye nem hiábavaló.

BOGÁCSI ERZSÉBET

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, rendezte: Gothár Péter)

A legjobb rendezés: –

A legjobb szórakoztató/zenés előadás: –

A legjobb független színházi előadás: –

A legjobb gyerekelőadás: –

A legjobb női főszereplő: ÓNODI ESZTER (*Trakhiszi nők*, Katona József Színház, Kamra)

A legjobb férfi főszereplő: HAJDUK KÁROLY (*A nagy Sganarelle és társa*, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: MOLNÁR PIROSKA (*Mesél a Bécsi erdő; Csongor és Tünde*, Nemzeti Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: VARJU KÁLMÁN (*Harmónia*, Pesti Színház)

A legjobb díszlet: TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, tervezte: Gothár Péter)

A legjobb jelmez: MESÉL A BÉCSI ERDŐ (Nemzeti Színház, tervezte: Szűcs Edit)

A legígéretesebb pályakezdő: SIMKÓ KATALIN (*A vadkacsa*, Katona József Színház)

Különdíj: A Színház- és Filmművészeti Egyetem III. éves bábszínész osztályának *A mikádó* című vizsgálóelőadása (rendezte: Balázs Zoltán)

Boldog idők! Amikor még tépelődés nélkül szavaztam. Mert volt mindig olyan színházi produktum, amelyik messze kimagaslott. Már esztendőök óta, a kínos fejtörést kerülendő, úgy rakom le évad közben a színlapokat, hogy színes filctollal kiemelem azoknak a nevének, akiknek a teljesítménye nemcsak elfogadható, de megragadó, lebilincselő, emlékezetes volt. Vagyis azokét, akik – mondjuk így – „az előadás legjobbjai”. Ami persze nem feltétlenül jelenti azt, hogy „az évad legjobbjai” egyszersmind. De könnyebb választani közülük. Most kellemetlen meglepetés ért: a színészek kivételével alig találtam „jeleket”. Kozmetikázsam, amit estéről estére tapasztaltam? Új magyar dráma? A *Finito* nem új. A *Szigliget*

ügyes dramaturgiája nem magyar. A PRAH inkább drámai szösszennet Spiró György életművében, aki egykor a *Csirkefejjel* állított mércét, önmagának is. Vannak korrekt rendezések, mégis a több mindenben gyarló *A nagy Sganarelle és társa* volt olyan, amelyet ki nem hagytam volna, nem utolsósorban Hajduk Károly mai Don Juanja miatt. Míg egy cseppet sem lettem volna kíváncsi a *Hat hét, hat tánc* című kommerszre, ha nem Kulka János és Vári Éva adja. Mégsem jelöltem sem egyiket, sem másikat a rendezés, illetve a zenés szórakoztatás kategóriájában – megalkuvás lett volna. Rezzgett a lécz az erős stílusú, de gyengébb eszméjű *Trakhiszi nőknél* is, amelyet részint a látványa, részint – Onodi Eszterrel és ismét Hajduk Károssal az élen – az alakítások emeltek e listára. Szinte nincs évad, amikor ne lenne figyelemre méltó Molnár Piroska. Míg először keltett igazán figyelmet Varju Kálmán. És nagy szó, ha fiatal színész úgy játszik gyermeket, ahogyan Simkó Katalin. Sosem látom értelmét, hogy „legjobb” helyett „legjobbakat” jelöljek. De álljon itt mégis a névsora azoknak – együtt színésznők és színészek, főszereplők és mellékszereplők –, akiken gondolkodóba estem: Blaskó Péter, Benedek Miklós, Csoma Judit, Fullajtár Andrea, Gázsó György, Hámori Ildikó, Hegedűs D. Géza, Hollósi Frigyes, Ilyés Róbert, Kamarás Iván, László Zsolt, Pelsőczy Réka, Pindroch Csaba, Rátóti Zoltán, Schell Judit, Stohl András, Szegezdi Róbert, Szemenyei János, Terhes Sándor, Varjú Olga. Ami pedig a díszlet-, illetve jelmeztervezőket illeti: Füzér Anni, Horesnyi Balázs, Iszlai Zoltán és: Gyarmathy Ágnes, Kovács Andrea, Szakács Györgyi. Ennyi.

BÓTA GÁBOR

Magyar Hírlap

A legjobb új magyar dráma: TASNÁDI ISTVÁN: FINITO – SPIRÓ GYÖRGY: PRAH – HAMVAI KORNÉL: SZIGLIGET
A legjobb előadás: A PÁRNAEMBER (Eger, rendezte: Dömötör András) – A MIKÁDÓ (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Balázs Zoltán) – 56 06 /

ÓRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, rendezte: Mohácsi János)
A legjobb rendezés: A HÁBORÚ (Színház- és Filmművészeti Egyetem/Kamra, rendezte: Zsámbéki Gábor) – SZENTIVÁNEJI ÁLOM (Bárka Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál)
A legjobb zenés/szórakoztató előadás: HAT HÉT, HAT TÁNC (Thália Színház, rendezte: Ilan Eldad) – A GYÖNYÖRBEN NINCS KÖZÉPÚT (Eszenyi Enikő estje) – JÁROM AZ UTAM (József Attila Színház, rendezte: Méhes László)
A legjobb független színházi előadás: KERESŐK (TÁP Színház, rendezte: Vajdai Vilmos) – 2 SOLO 1 DUET (La Dance Company, rendezte: Ivo Dimcsev) – SZTÉLÉ (Goda Gábor Társulata, rendezte: Goda Gábor)
A legjobb gyerekelőadás: NEM AKAROK TÖBBÉ BOSZORKÁNY LENNI! (Tintaló Társulás, játssza: Badacsonyi Angéla) – ÓRAJÁTÉK (játssza: Pályi János, rendezte: Kovács Ildikó) – DIÓTÖRŐ FERENC ÉS A NAGY SZALONNAHÁBORÚ (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás)
A legjobb női főszereplő: TÖRŐCSIK MARI (*Lear király*, Nemzeti Színház) – VÁRI ÉVA (*Hat hét, hat tánc*, Thália Színház) – BÍRÓ KRISZTA (*Ibusár*, Örkény Színház)
A legjobb férfi főszereplő: FÜLÖP ZOLTÁN (*Hegedűs a háztetőn*, Csíki Játékszín) – KULKA JÁNOS (*Hat hét, hat tánc*, Thália Színház) – KASZÁS GERGŐ (*A párnaember*, Eger)
A legjobb női mellékszereplő: KARNA MARGIT (*Molière – Képmutatók cselszövése*, Szabadkai Népszínház) – LÁZÁR KATI (*Szentivánéji álom*, Bárka Színház) – JORDÁN ADÉL (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház)
A legjobb férfi mellékszereplő: RAJHONA ÁDÁM (*Az élet mint olyan*, Vígszínház) – SCHRUFF MILÁN (*A párnaember*, Eger) – HATHÁZI ANDRÁS (*Túl a Maszat-hegyen*, Kolozsvári Állami Magyar Színház)
A legjobb díszlet: SZENTIVÁNEJI ÁLOM (Szolnok, tervezte: Horesnyi Balázs) és HERMELIN (Nemzeti Színház, tervezte: Horesnyi Balázs) – 56 06 / ÓRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, tervezte: Khell Zsolt) – VIHAR (Bárka Színház, tervezte: Gombár Judit)
A legjobb jelmez: SZENTIVÁNEJI ÁLOM (Szolnok, tervezte: Csík György) – A MIKÁDÓ bábjai (Színház- és Filmművészeti Egyetem, tervezte: Gombár Judit) – A KARNEVÁL UTOLSÓ

A legjobb előadás: A karnevál utolsó éjszakája Zsámbéki Gábor rendezésében (Katona József Színház) és a legjobb jelmez ugyanebben az előadásban: Szakács Györgyi

Koncz Zsuzsa felvétele

ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi)
A legígéretesebb pályakezdő: DÖMÖTÖR ANDRÁS (rendezőként) – TAKÁCS NÓRA DIÁNA – SZABÓ KIMMEL TAMÁS
Különdíj: SZÍNHÁZ- ÉS FILM-MŰVÉSZETI EGYETEM (A *mi-kádó*, *A háború*, *a Novemberi éj*, *a K. mama* és *a Varázsfuvola* című vizsgálódásokért) – SZABÓ

sítmények, amelyek azonban csak valamelyest szépítik, hogy a nagy átlag nem ugrotta át még az alacsonyra állított léceket sem. Az okokat hosszan kellene sorolni, most inkább azokról, akiket díjazásra javasoltam, vagy még szívesen javasoltam volna. Bár a lista így már egészen hosszúnak tűnik, ez nem jelenti azt, hogy nem tartom elkeserítőnek a helyzetet.

Tán a legnagyobb esemény a tavalyi szezonban, hogy a Színház- és Film-művészeti Egyetem szinte dömpingben hozott létre a térrel, a mozgással, a zenével és még sok mindennel invenciózusan kísérletező és jelentős eredményre is jutó vizsgálódásokat. Hogy közben soha még ennyien nem maradtak állás nélkül a végzősök közül, az többek között a szakma telítettségét, a színházak elszegényedését és a társulatok bemerevedését jelzi.

Koncz Zsuzsa felvétele

Szkáróssy Zsuzsa felvétele

BALRÓL JOBBRA:

1. A legjobb rendezés és a legjobb díszlet: Trakhiszi nők (Katona József Színház, Kamra). A rendező és a tervező: Gothár Péter

2. A legjobb zenés/szórakoztató előadás: az Ilan Eldad rendezte *Hat hét, hat tánc* a Thália Színházban (Vári Éva és Kulka János)

3. A legjobb független színházi előadás: a Vajdai Vilmos rendezte *Keresők* (TÁP Színház)

GYÖRGY (a Trafó programjéért) – FRENÁK PÁL (a *Káosz* több szereplővel kibővített, sajátos térformában való megrendezéséért az ötvenedik születésnapjára)

Sokat unatkoztam, temérdek, a várakozást alulmúló, érdektelen, rutinos vagy akár dilettánsba hajló produkciót láttam. Gyenge évad volt. De akadtak benne kiváló telje-

Hiába tartalmaz hatásvadász elemeket, hajlik bulvárra Martin McDonagh *A párnaember* című darabja, Dömötör András rendezése és valamennyi színész játéka – Kaszás Gergőé, Mészáros Mátéé, Gál Kristófé, Schruff Miláné, sőt a gyerek Kerek Viviené is – erős élményt jelentett. Vári Éva és Kulka János *Hat hét, hat táncban* vállaltan bulvárral szórakoztatják a nagyréműt, de mélységeket tudnak belevinni, úgy, hogy közben könnyedek maradnak, és a mesterség magasiskoláját adják. Csakúgy, mint Alföldi Róbert az *Édeskettes hármásban* című, kedvesen léha marhaságban. Alföldi a *Szentivánéji álom* megrendezésével, Balázs Zoltán a *Vihar* színpadra állításával bizonyította, hogy a Bárkának érdemes tovább hajóznia. Az Örkény Színházban szűnőben a görcsös bizonyítási kényszer, beérni látszik az eddigi munka eredménye.

Jelentős teljesítmények születtek az egyszemélyes műfajban, Bíró Krisztián és Eszenyi Enikőn kívül fontosnak tartom megemlíteni Bálint Andrást, aki nem szabályos Radnóti-estet mutatott be, hanem személyes momentumokkal átszótt, ironikus önvallomással is szolgál. Pogány Judit pedig egy gyilkos fiú anyját nem is játssza, hanem a szerencsétlen sorsú, de tartással teli asszony bőrébe bújlik a *Pedig én jó anya voltam* című dokumentumdrámában.

A gyermekszínházi kategóriában is mind több a jó egyszemélyes teljesítmény. Pályi János lenyűgöző tudathasadással személyesít meg témédek figurát, miközben a vásári stílust művészi bábjátékkal vegyíti. Badacsonyi Angéla számára a gyerekszoba minden tárgya pazar fantáziával megelevenedő partner. Majoros Ági is tüneményes leleményességgel játssza el a *Százszorszép Bóbiska* meséjét pöttöm bábokkal.

Sajnos a határon túli magyar színházak zöme is gyöngélkedni látszik, de azért mindenképpen fajsúlyos produkció a Bocsárdi László által Sepsiszentgyörgyön rendezett *Lear király*, és igazán nincs mit szé-

gyellni *A nyugati világ bajnoka* szintén általa színpadra állított előadásán sem. Telihay Péter igen jó formát futott a *Molière – Képmutatók cselészövése* szabadkai rendezésekor. Fülöp Zoltán pedig annyira kiköpött Tevje a *Hegedűs a háztetőn* lendületes, de amúgy sok sebből vérző csíkszeredai változatában, hogy szinte azonos a szereppel.

Határon belül és határon kívül egyaránt stagnálni vagy visszafejlődni látszik a teátrumok jelentős része, miközben azért születnek figyelemre méltó teljesítmények. Bár a körülmények valószínűleg inkább romlanak, mint javulnak, a csodával határos módon csak reménykedni lehet abban, hogy a színházi szakma a hajánál fogva kihúzza magát a gödörből.

BÍRÓ KRISZTA (*Finito*, Örkény István Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: DEBRECZENY CSABA (*Finito*, Örkény Színház) – PÁLFFY TIBOR (*Lear király*, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház)

A legjobb díszlet: SZENTIVÁNEJÍ ÁLOM (Szolnok, tervezte: Horesnyi Balázs) – 56 06 / ÓRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, tervezte: Khell Zsolt) – TARTUFFE (Nemzeti Színház, tervezte: Menczel Róbert)

A legjobb jelmez: SZENTIVÁNEJÍ ÁLOM (Bárka Színház, tervezte: Fekete Kata) – BÁNK-BÁN (Krétakör Színház, tervezte: Benedek Mari)

A legjobb pályakezdő: SIMKÓ KATALIN (*A vadkacsa*, Katona József Színház)

Különdíj: SÁRY LÁSZLÓ zenéjéért, a Krétakör *Bánk-bán*-előadásához

CSÁKI JUDIT
Magyar Narancs

A legjobb új magyar dráma: SPIRÓ GYÖRGY: PRAH – TASNÁDI ISTVÁN: FINITO – HAMVAI KORNÉL: SZIGLIGET

A legjobb előadás: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – A PÁRNAEMBER (Eger, rendezte: Dömötör András) – FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál)

A legjobb rendezés: SZENTIVÁNEJÍ ÁLOM (Bárka Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, rendezte: Gothár Péter) – AZ ÜNNEP (Pesti Színház, rendezte: Eszenyi Enikő)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: 56 06 / ÓRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, rendezte: Mohácsi János) – K. MAMA (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Zsótér Sándor) – VARÁZSFUVOLA (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Novák Eszter, Ascher Tamás)

A legjobb független színházi előadás: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Nyíregyháza, rendezte: Koltai M. Gábor) – KERESŐK (TÁP Színház, rendezte: Vajdai Vilmos) – HOSSZÚ PÉNTEK (Ko-

BUDAI KATALIN
OKM

A legjobb új magyar dráma: MOHÁCSI JÁNOS – MOHÁCSI ISTVÁN: 56 06 / ÓRÜLT LÉLEK VERT HADAK – SPIRÓ GYÖRGY: PRAH – TASNÁDI ISTVÁN: FINITO

A legjobb előadás: BRECHT – WEILL: KOLDUSOPERA (Zalaegerszeg, rendezte: Bagó Bertalan) – 56 06 / ÓRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, rendezte: Mohácsi János) – A TÉL MESÉJE (Eger, rendezte: Máté Gábor)

A legjobb rendezés: TARTUFFE (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – A JÉG (Krétakör Színház, rendezte: Mundruczó Kornél)

A legjobb zenés előadás: A MIKÁDÓ (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Balázs Zoltán)

A legjobb alternatív produkció: a TÁP Színház előadásai

A legjobb gyerekelőadás: nem tudok szavazni, nem láttam eleget – szégyellem

A legjobb női főszereplő: TAKÁCS KATALIN (*Phaedra*, Új Színház) – LÁZÁR KATI (*Szentivánéji álom*, Bárka Színház) – PÉTER HILDA (*Hosszú péntek*, Kolozsvári Állami Magyar Színház; *A nyugati világ bajnoka*, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház)

A legjobb férfi főszereplő: NEMES LEVENTE (*Lear király*, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház) – HEGEDŰS D. GÉZA (*Az ünnep*, Pesti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: VARJÚ OLGA (*Liliom*, Bárka Színház) –

lozsvári Állami Magyar Színház, rendezte: Tompa Gábor)

A legjobb gyerekelőadás: DIÓTÖRŐ FERENC... (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás) – HAMUBAN SÜLT MESE (Budapest Bábszínház, rendezte: Csató Kata) – VARÁZSFUVOLA-MESE (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás)

A legjobb női főszereplő: KERESZTES ÉVA (*Kávécsmunka; Tűzoltó*, Örkény Színház) – FULLAJTÁR ANDREA (*A vadkacsa*, Katona József Színház) – BÍRÓ KRISZTA (*Ibusár*, Örkény Színház)

A legjobb férfi főszereplő: HEGEDŰS D. GÉZA (*Az ünnep; Száz év magány*, Vígszínház) – FEKETE ERNŐ (*A vadkacsa*, Katona József Színház) – GÁSPÁR SÁNDOR (*Az arany ára*, Bárka Színház) és LÁSZLÓ ZSOLT (*Tartuffe*, Nemzeti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: BÁSTI JULI (*Hermelin; Mesél a Bécsi erdő*, Nemzeti Színház) – VENCZEL VERA (*Száz év magány*, Vígszínház) – VARJÚ OLGA (*Koldusopera; Liliom*, Bárka Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: GÁLFFI LÁSZLÓ (*Vízkereszt...*, Örkény Színház) – KARDOS RÓBERT (*Szentivánéji álmom*, Bárka Színház) – NAGY ERVIN (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, tervezte: Gothár Péter) – AZ ÜNNEP (Pesti Színház, tervezte: Füzér Anni) és SZÁZ ÉV MAGÁNY (Vígszínház, tervezte: Füzér Anni) – A VADKACSA (Katona József Színház, tervezte: Khell Zsolt)

A legjobb jelmez: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi) – SZENTIVÁNÉJI ÁLMOM (Bárka Színház, tervezte: Fekete Kata) – FINITO (Örkény Színház, tervezte: Izsák Lili)

A legjobb pályakezdő: KOVÁCS LEHEL (*A nagy Sganarelle és Tsa*, Katona József Színház)

Különdíj: KOVÁCS MÁRTON az 56 o6 / örült lélek vert madak zenéjéért – A HÁBORÚ című előadásért (Színház- és Filmművészeti Egyetem)

Csak a kimaradtakat tudom sorolni; sok van belőlük, és mindegyikért külön fáj a szívem. Díj járna Bálint Andrásnak a *Radnóti-estért*. Börcsök Enikőnek és Schneider Zoltánnak a *Prahért* – és Börcsöknek külön is a *Száz év magányért*. Für Anikónak a *Finito*-beli alakításért. Lázár Katinak Puckért a *Szentivánéjiben*. Kamarás Ivánnak Az ünnepért. Novák Eszternek a főiskolás *Varázsfuvola*-ért. Rezes Juditnak a *Trakhiszi nőkben* és *A nagy Sganarelle*-ben nyújtott alakításáért is. Bezerédi Zoltánnak *A vadkacsa* Relling doktoráért és *A karnevál utolsó éjszakája* Zamarijáért. Molnár Piroskának a *Mesél a Bécsi erdő* Nagymamájaért. Gázsó Györgynek a *Szigligetben* nyújtott játékáért. Pap Verának Pilarért a *Száz év magányban*. Wéber Katának Jane Eyre-ért. László Zsoltnak a *Tartuffe*-ért. Takács Katinak a *Phaedráért*. Kulka Jánosnak és Vári Évának – nem is a táncért, nem is a hat hétért, hanem – a biztos színészi ízlésért...

Mennyi sok jó színész...

CSIZNER ILDIKÓ

A legjobb új magyar dráma: SPIRÓ GYÖRGY: PRAH – TASNÁDI ISTVÁN: FINITO – HOSSZÚ PÉNTEK

A legjobb előadás: A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – A PÁRNAEMBER (Eger, rendezte: Dömötör András) – FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál)

A legjobb rendezés: TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, rendezte: Gothár Péter) – VÍZKERESZT, VAGY BÁNOM IS ÉN (Örkény Színház, rendezte: Dömötör András) – SZENTIVÁNÉJI ÁLMOM (Szolnok, rendezte: Szikora János)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: HAT HÉT, HAT TÁNC (Thália Színház, rendezte: Ilan Eldad) – VOLT ÖT ÉVÜNK (Művészetek Palotája, rendezte: Böhm György) – ÉDESKETTES HÁRMASBAN (Madách Színház, rendezte: Szirtes Tamás)

A legjobb független színházi előadás: SZÍKÖLÖK (Honvéd Kamaraszínház, rendezte: Rusznyák

Gábor) – PEDIG JÓ ANYA VOLTAM (Pinceszínház, rendezte: Anger Zsolt) – KERESŐK (TÁP Színház, rendezte: Vajdai Vilmos)

A legjobb gyerekelőadás: VARÁZSFUVOLA-MESE (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás) – ISKOLA A HATÁRON (Bárka Színház, rendezte: Vidovszky György) – ODÜSSZEUSZ (Budapest Bábszínház, rendezte: Valló Péter)

A legjobb női főszereplő: BÖRCÖK ENIKŐ (*Prah*, Radnóti Színház; *Száz év magány*, Vígszínház) – FÜR ANIKÓ (*Finito; Vízkereszt, vagy bánom is én...*, Örkény Színház) – MARGITAI ÁGI (*Pistipistipistipisti*, Tatabánya)

A legjobb férfi főszereplő: SZÉLES LÁSZLÓ (*Liliom*, Bárka Színház) – FEKETE ERNŐ (*A vadkacsa*, Katona József Színház) – LÁSZLÓ ZSOLT (*Tartuffe*, Nemzeti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: VARJÚ OLGA (*Liliom; Koldusopera*, Bárka Színház) – LÁZÁR KATI (*Szentivánéji álmom*, Bárka Színház) – FULLAJTÁR ANDREA (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: MÉSZÁROS MÁTÉ (*A párnaember*, Eger) – DEBRECZENY CSABA (*Finito; Vízkereszt, vagy bánom is én...*, Örkény Színház) – CSAPO JÁNOS (*Cseresznyés kert*, Miskolc)

A legjobb díszlet: SZENTIVÁNÉJI ÁLMOM (Szolnok, tervezte: Horesnyi Balázs) és HERMELIN (Nemzeti Színház, tervezte: Horesnyi Balázs) – A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Khell Csörsz) – BÜSZKESÉG ÉS BALÍTÉLET (Győr, tervezte: Bátonyi György)

A legjobb jelmez: VÍZKERESZT, VAGY BÁNOM IS ÉN... (Örkény Színház, tervezte: Benedek Mari) – A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi) és A CSODAGYERMEK (Radnóti Színház, tervezte: Szakács Györgyi) – FINITO (Örkény Színház, tervezte: Izsák Lili)

A legígéretesebb pályakezdő: SIMKÓ KATALIN (*A vadkacsa*, Katona József Színház; *Szentivánéji*

álmom, Szolnok) – SIPOS VERA (*Szigliget; Csongor és Tünde*, Nemzeti Színház) – ZÖLD CSABA (*Járom az utam; Ahogy tetszik; Sose halunk meg*, József Attila Színház)

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): BÁLINT ANDRÁS a *Radnóti* című előadás szerkesztéséért, megvalósításáért – KIRÁLY ATTILA a *Hat hét, hat tánc* és a *Vértestvérek* koreográfusi munkájáért – GALAMBOS ATTILA az *Édeskettes hármásban* fordítói munkájáért

Az utóbbi évek legszomorúbb színházi évadja volt az idei. És nem elsősorban a nivós előadások, a kiemelkedő alakítások, a figyelemre méltó díszletek és jelmezek hiánya okán. Bár ezeknek sem voltunk bőviben. Örömmre adott okot, hogy a Katona József Színházban idén három fontos előadás született, az Örkény Színház folyamatosan izgalmas bemutatókat produkált, s talán a Radnóti is újra magára talált. De csaknem minden teátrumban akadt legalább egy olyan produkció, ami fölötté volt az átlagnak. A vidéki társulatok közül számomra változatlanul az egri és a tatabányai nyújtotta a legegyszerűsebb teljesítményt, még akkor is, ha Kaposváron volt a legviszhangosabb bemutató.

Az már sokkal aggasztóbb, ami a kulisszák mögött történt igazgatóváltás és -leváltás címén. Nem vezet jóra, ha a színház nem a színpadon, hanem mögötte zajlik. Higgyük azt, hogy a meg(ki)szorítás csak átmeneti, és a gazdaság megnyugvásával a színpad mögött kivonul a politika, és újból fontos lesz a szakmaiság.

De vannak ezeknél végérvényesebb veszteségeink, helyrehozhatatlanabb mulasztásaink, amik befeketítik számomra az évadot. Szakmai simogatás nélkül ment el Szakácsi Sándor. S magával vitte vibráló érzékenységét, mérhetetlen munkabírását, a szerepek iránti alázatát, elvitathatatlan tehetségét. S nincs már velünk Darvas Iván sem. Csillogó intellektusával nem gyűr maga alá több szerepet. Remélhetőleg kihúzza azt a tüskét, melyet az imádott színház nyomott belé. Kaszás Attilát szerette a szak-

ma. Hagyjuk meg a hitet, hogy magásra röptette volna, vigyázott volna rá, kibontotta volna a benne lakozót, ha elmaradt volna az idei március.

Ha tehetném, életműdíjat adnék nekik. És mellétnék egy vígszínházi montázst: Darvas Iván Molière-je kihúzza a zongorafedél alatt megbúvó hősszerelmezt játszó Szakácsi Sándort az *Őfelsége komédiásában*. (Tessék, mutasd meg magad!) Kaszás Attila és Szakácsi Sándor pedig egymásba kapaszkodik a *Kőműves Kelemenben*, hogy együtt építsék fel magos Déva várát. (Sikerült nekik.) Én pedig féltve őrzöm a róluk belém ivódott ké-

Schiller Káta felvétele

peket. Színházi életem meghatározó alakítói voltak ők.

És itt hagyott bennünket Kocsis György, Cziki László, Gregor József, Koós Iván, Vágó Nelly, Móra Ernő is. Távozásukkal gyengült a földi társulat.

DÖMÖTÖR ADRIENNE

A legjobb új magyar dráma: TASNÁDI ISTVÁN: FINITO – HAMVAI KORNÉL: SZIGLIGET – SPIRÓ GYÖRGY: PRAH
A legjobb előadás: FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál) – KARNYÓNÉ (Magyar Állami Operaház, rendezte: Ascher Tamás) – A PÁRNAEMBER (Eger, rendezte: Dömötör András)

A legjobb rendezés: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsám-béki Gábor) – TARTUFFE (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: A CSODAGYERMEK (Radnóti Színház, rendezte: Valló Péter) – HAT HÉT, HAT TÁNC (Thália Színház, rendezte: Ilan Eldad)

A legjobb független színházi előadás: SZÍKÖLÖK (Honvéd Kamaraszínház, rendezte: Rusznyák Gábor) – A JÉG (Krétakör Szín-

A legjobb gyerekelőadás: a Diótörő Ferenc és a nagy szalonnaháború Fodor Tamás rendezésében (Stúdió „K”)

ház, rendezte: Mundruczó Kornél) – KORCSULA (Pintér Béla és Társulata, rendezte: Pintér Béla)

A legjobb gyerekelőadás: VARRÁZSFUVOLA (Ódry Színpad, rendezte: Ascher Tamás–Novák Eszter)

A legjobb női főszereplő: WÉBER KATA (*Jan Eyre*, Radnóti Színház) – BÍRÓ KRISZTA (*Ibusár*, Örkény Színház) – ÓNODI ESZTER (*Trakhiszi nők*, Katona József Színház, Kamra)

A legjobb férfi főszereplő: KASZÁS GERGŐ (*A párnaember*,

Eger) – DEBRECZENY CSABA (*Finito*, Örkény Színház) – HEGEDŰS D. GÉZA (*Száz év magány*, Vígszínház)

A legjobb női mellékszereplő: KERÉKES ÉVA (*Szibéria transz*, Örkény Színház) – PÉTERFY BORBÁLA (*A jég*, Krétakör Színház) – FULLAJTÁR ANDREA (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: BLASKÓ PÉTER (*Szigliget*, Nemzeti Színház) – MÁTÉ GÁBOR (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház) – MESS ATTILA (*Tangó*, Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház)

A legjobb díszlet: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Khell Csörsz) – TRAKHISZI NÓK (Katona József Színház, Kamra, tervezte: Gothár Péter) – SZÁZ ÉV MAGÁNY (Vígszínház, tervezte: Füzér Anni)

A legjobb jelmez: FINITO (Örkény Színház, tervezte: Izsák Lili) – ANDRÉ CHÉNIER (Magyar Állami Operaház, tervezte: Velich Rita) – TANGÓ (Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház, tervezte: Puskás Zoltán)

A legígéretesebb pályakezdő: DÖMÖTÖR ANDRÁS (rendezőként) – SCHRUFF MILÁN – SIMKÓ KATALIN

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): VAJDA JÁNOS (a *Karnyóné* zenéjéért, Magyar Állami Operaház) – KOVÁCS MÁRTON (az *56-os / örült lélek, vert hadak* zenéjéért, Kaposvár) – HORVÁTH KÁROLY (a *Finito* zenéjéért, Örkény Színház)

GABNAI KATALIN

Színház- és Filmművészeti Egyetem

A legjobb új magyar dráma: TASNÁDI ISTVÁN: FINITO – SPIRÓ GYÖRGY: PRAH – KISS CSABA: VESZEDELMEK VISZONYOK

A legjobb előadás: A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – NOVEMBERI ÉJ (Színház- és Filmművészeti Egyetem, III. évf. színészosztály, rendezte: Zsótér Sándor)

A legjobb rendezés: TRAKHISZI NÓK (Katona József Színház, Kamra, rendezte: Gothár Péter) – A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – VÍZKERESZT... (Örkény Színház: rendezte Dömötör András) és A PÁRNAEMBER (Eger, rendezte Dömötör András)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál) – A MIKÁDÓ (SZFE, rendezte: Balázs Zoltán) – A HÁBORÚ (Kamra, Színház- és Filmművészeti Egyetem III. évf. színészosztály, rendezte: Zsámbéki Gábor)

A legjobb független színházi előadás: A VARÁZSFUVOLA (a Zenés-Színész Műkedvelő Egylet előadása – SZFE, Merlin Színház, rendezte: Ascher Tamás, Novák Eszter)

A legjobb gyerekelőadás: ISKOLA A HATÁRON (Bárka Színház, rendezte: Vidovszky György)

A legjobb női főszereplő: KERÉKES ÉVA (*Kávécsarnok*, Örkény Színház) – PÉTERFY BORBÁLA – (*A jég*,

Krétakör Színház) és LÁNG ANNAMÁRIA (*Bánk-bán*, Krétakör Színház) – BÖRCSÖK ENIKŐ (*Prah*, Radnóti Színház)

A legjobb férfi főszereplő: HEGEDŰS D. GÉZA (*Az ünnep*, Pesti Színház) – KASZÁS GERGŐ (*A párnaember*, Eger) – HAJDUK KÁROLY (*A nagy Sganarelle*, Kamra)

A legjobb női mellékszereplő: MÁTHÉ ERZSI (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház) – FULLAJTÁR ANDREA (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház) – FARKAS IBOLYA (*Yvonne, burgundi hercegnő*, Marosvásárhelyi Nemzeti Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: DEBRECZENY CSABA (*Finito; Vízkereszt*, Örkény Színház) – BÁNKI GERGELY (*Bánk-bán*, Krétakör Színház) és SERESS ZOLTÁN (*Koldusopera*, Bárka Színház) – HAUMANN PÉTER (*A vadkacsa*, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: TRAKHISZI NÓK (Katona József Színház, Kamra, tervezte: Gothár Péter) – PRAH (Radnóti Színház, tervezte: Horgas Péter) és VESZEDELMEK VISZONYOK (Új Színház, tervezte: Zeke Edit) – BÁNK-BÁN (Krétakör Színház, tervezte: Ambrus Mária)

A legjobb jelmez: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Szakács György) – LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, tervezte: Dobre-Kóthay Judit) és FINITO (Örkény Színház, tervezte: Izsák Lili) – VESZEDELMEK VISZONYOK (Új Színház, tervezte: Zeke Edit)

A legígéretesebb pályakezdő: TAKÁCS NÓRA DIÁNA (*Kávécsarnok*, Örkény Színház) – A SZFE III. ÉVES SZÍNÉSZOSZTÁLYA (*Novemberi éj; A háború*)

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): BÁNK-BÁN, az eredeti mű bemutatásáért (Krétakör Színház, rendezte: Zsótér Sándor) – GÓCZÁN JUDIT dramaturgi munkáiért (*A mikádó*, SZFE; *Vihar*, Bárka Színház és Maladype Színház)

A díjra javasoltak közé már nem fér be, de egy kaposvári pillanat rendített meg legjobban: Pető Kata anyafigurája országelhagyó indulatát megszakítva egyszer csak megáll, s visszanez ránk meg a hazára az 56-os fal fölött. (Valaha egyszer Kállai Ferenc mint Danton nézett vissza ránk hasonlóképp a magasból, úgy, hogy üveggé lett körülötte a levegő.)

De hetekig hordoztam magamban Kiss Mari hatását is, aki a *Mezítláb a parkban* című körüti Neil Simonopusban elbűvölő anyóst alakított. Annyi esendőség és annyi életöröm vegyült ebben a figurában, s olyan remek ritmusban történt minden, amíg ő színpadon volt, hogy azóta is mormogom: hol a színház és hol a parádés főszerep, ami teljes fényében mutatja meg egyszer végre mindannyiunknak Kiss Mari nagyszerű tehetségét?

S voltak emlékezetes párosok, például Csujja Imre és Hajdú László a komáromi *Macskabajban*, Csiky Ibolya és Tóth Tünde a nagyváradi *Gózbén* című játékban, Benczédi Sándor és Meszléry Judit a *Baleset* című Egressy Zoltán-mű veszprémi bemutatójában, valamint Gál Kristóf és Mészáros Máté az egeri *A párnaemberben*.

Ez a kevésbé gazdag évad a pályára lépő fiatalok erősen javuló szakmai felkészültségét azért remélhetően

elismerteti sokakkal. Azt érzi, hogy az évtizedek óta tartó – egyébként teljesen jogos – morgolódással lassan le lehet majd állni, mert fiatal színészeink felkészítettsége ugrásszerű minőségi változást mutat. Fizikai teljesítőképességük növekedett, mozgáskultúrájuk gazdagsága letagadhatatlan. Mindezeket lehetetlen volt nem észrevenni az utóbbi időben. Meglepetésszámba megy viszont, hogy hosszú idő óta először, időnként igazán kifejező versmondás hangzik fel kezdő színésznövendékeink szájából is, miközben a vers ügye továbbra is siralmas állapotban van a szakmán belül.

Elég szerencsétlen jelenség viszont, hogy a végzős színészeket beharangozó, őket „piacra dobó” televíziós filmek kortársi szeretettel, de nem eléggé felelős lélekkel készülnek el. Csak úgy játszásibul improvizáltak vagy mondatnak velük rendező barátaik valamit harmadkészszerűségeikben. Ez az „ahogy esik, úgy puffan” forma, ez a lötyögő stílus az „akol melegében” elmegy, sőt mulatságos, de a nem hozzájuk tartozókat megtántoríthatja. Megérné a kiváló áru az időt álló, jobbfejta csomagolást.

JÁSZAY TAMÁS

A legjobb új magyar dráma: TASNÁDI ISTVÁN: FINITO – KÁRPÁTI PÉTER: AZ ÖLDÖKLŐ TEJCSARNOK

A legjobb előadás: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – TARTUFFE (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál)

A legjobb rendezés: SZENTIVÁNÉJI ÁLOM (Bárka Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, rendezte: Gothár Péter) – KARNYÓNÉ (Magyar Állami Operaház, rendezte: Ascher Tamás)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: KOLDUSOPERA (Zalaegerszeg, rendezte: Bagó Bertalan) – A GYÖNYÖRBEN NINCS KÖZÉPÚT (Eszényi Enikő estje) – HAT HÉT, HAT TÁNC (Thália Színház, rendezte: Ilan Eldad)

A legjobb független színházi előadás: T.E.S.T. (GK Impersonators – Közép-Európa Táncszínház, rendezte: Gergye Krisztián) – PLASTIC-FANTASTIC-BOMBASTIC (MU Színház, rendezte: Ágens) – SZTÉLÉ (Artus Társulat, rendezte: Goda Gábor)

A legjobb gyerekelőadás: VARÁZSFUVOLA-MESE (Stúdió „K”, Nemzeti Színház, rendezte: Fodor Tamás) – DIÓTÖRŐ FERENC ÉS A NAGY SZALONNAHÁBORÚ (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás) – ISKOLA A HATÁRON (Bárka Színház, rendezte: Vidovszky György)

A legjobb női főszereplő: MEZEI KINGA (*Liliom*, Bárka Színház) – KERESKES ÉVA (*Kávécsernok; Tűzoltó*, Örkény Színház) – FÜR ANIKÓ (*Finito*, Örkény Színház)

A legjobb férfi főszereplő: HEGEDŰS D. GÉZA (*Száz év magány*, Vígszínház; *Az ünnep*, Pesti Színház) – ILYÉS RÓBERT (*Koldusopera*, Zalaegerszeg) és KAMARÁS IVÁN (*Az ünnep*, Pesti Színház) –

LÁSZLÓ ZSOLT (*Tartuffe*, Nemzeti Színház) és FEKETE ERNŐ (*A vadkacsa*, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: TÖRÓCSIK MARI (*Lear király*, Nemzeti Színház) és KARNA MARGIT (*Molière*, Szabadkai Népszínház) – LÁZÁR KATI (*Szentivánéji álom*, Bárka) és FULLAJTÁR ANDRA (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház) – SZORCSIK KRISZTA (*Liliom*, Bárka)

A legjobb férfi mellékszereplő: VARJU KÁLMÁN (*Harmónia*, Pesti Színház) – DEBRECZENY CSABA (*Finito*, Örkény Színház) és KARDOS RÓBERT (*Szentivánéji álom*, Bárka) – HAJDUK KÁROLY (*Trakhiszi nők*, Katona József Színház, Kamra)

A legjobb díszlet: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Khell Csörsz) – AMADEUS (Nyíregyháza, tervezte: Csík György) és HÓHÉROK HAVA (Újvidéki Színház, tervezte: Csík György) – SZIBÉRIA TRANSZ (Örkény Színház, tervezte: Horesnyi Balázs) és A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Bartha József)

A legjobb jelmez: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi) és KARNYÓNÉ (Magyar Állami Operaház, tervezte: Szakács Györgyi) – TARTUFFE (Nemzeti Színház, tervezte: Gyarmathy Ágnes) – SZENTIVÁNÉJI ÁLOM (Bárka Színház, tervezte: Fekete Kata)

A legígéretesebb pályakezdő: SZEMENYEI JÁNOS (*Koldusopera*, Zalaegerszeg) – BÉRES MÁRTA (*Molière*, Szabadka) – SIMKÓ KATALIN (*A vadkacsa*, Katona József Színház)

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): GERGYE KRISZTIÁN a Bárka színházi *Szentivánéji álom* mozgásaiért – CÁRI TIBOR az új színházi *Marat/Sade* zenéjéért – PARTI NAGY LAJOS a *Tartuffe* újrázásáért.

KÁLLAI KATALIN

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: VÍZKERESZT, VAGY BÁNOM IS ÉN... (Örkény Színház, rendezte: Dömötör András) – A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás)

A legjobb rendezés: AMADEUS (Nyíregyháza, rendezte: Tasnádi Csaba) – SVEJK, A DERÉK (Kecskemét, rendezte: Ádám Tamás)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: HAT HÉT, HAT TÁNC (Thália Színház, rendezte: Ilan Eldad)

A legjobb független színházi előadás: VIHAR, AVAGY A BÜNBOCSÁNAT SZÍNJÁTÉKA (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás)

A legjobb gyerekelőadás: –

A legjobb női főszereplő: HÁMORI GABRIELLA (*Vízkereszt; Szibériai Transz*, Örkény Színház) – BÖRCSÖK ENIKÓ (*Száz év magány*, Vígszínház)

A legjobb férfi főszereplő: AVASS ATTILA (*Amadeus*, Nyíregyháza) – SORBÁN CSABA (*Svejk, a derék*, Kecskemét) – ILYÉS RÓBERT (*Pillantás a hídról*, Zalaegerszeg)

A legjobb női mellékszereplő: KERESKES ÉVA (*Vízkereszt; Szibériai Transz*, Örkény Színház)

A legjobb női főszereplő: Ónodi Eszter
a Trakhiszi nőkben
(a képen Ubrankovics Júliával,
Lengyel Ferencsel és Kocsis Gergellyel)

Kocsis Zsuzsa felvétele

A legjobb férfi mellékszereplő: DEBRECZENY CSABA (*Finito*, Örkeny Színház) – HAUMANN PÉTER (*A vadkacsa*, Katona József Színház) – SZEMENYEI JÁNOS (*Pillantás a hídról*, Zalaegerszeg)

A legjobb díszlet: AMADEUS (Nyíregyháza, tervezte: Csík György) – SZENTIVÁNÉJI ÁLOM (Szolnok, tervezte: Horesnyi Balázs)

A legjobb jelmez: VÍZKERESZT (Örkeny Színház, tervezte Benedek Mari) és BÁNK-BÁN (Krétakör Színház, tervezte Benedek Mari) – SVEJK, A DERÉK (Kecskemét, tervezte: Dóry Virág)

A legígéretesebb pályakezdő: SIMKÓ KATALIN (*A vadkacsa*, Katona József Színház)

Különdíj: MAGYAR FRUZZSINA dramaturg (*Svejk, a derék*, Kecskemét)

Kapcsolataink ellehetetlenülése (*Vízkereszt*), hétköznapi gyilkosságaink (*A vadkacsa*), ugyanez zenére (*Amadeus*) és lírai humorra komponálva (*Svejk*)... Némileg érzelmesebben (*Hat hét, hat tánc*) és vadul (*Vihar*)...

Esendőség fiú–lány kettős figurában (Hámori, *Vízkereszt*) meg valódi nőben (szintén ő, *Szibériai Transz*), s ehhez egy másik lét, az „ősanya” tragikus szépsége (Börcsök, *Száz év magány*).

Az apaság dilemmája (Ilyés, *Pillantás...*), a zseni (Avass, *Amadeus*), s az egészen kicsi ember naggyá dicsőülése (Sorbán, *Svejk*).

A manipulátor törekeny tekintete (Debreczeny), az emberi sors törekenysége (Haumann), egy bohócarc könnyei (Szemenyei), s a pimasz nőiség egy pimaszul mai Shakespeare-ben (Kerekes).

Csobogó árnyék a márványon, zeneként megnyíló teretek (Csík), fátolként hullámzó erdő a városi érzelmek rengetegében (Horesnyi).

Múmarhák szépségéhez tervezett nadrágszoknyák a férfiakon (Benedek) és férfiattribútum nőnek öltöztetve (Dóry).

Egy fiatal (Simkó) sokat ígérő tehetsége...

...és régi lelkek újjá gyúrt története (Magyar, *Svejk*), hogy a sok nevetéstől ne vegyük észre, mennyi a szomorúság benne.

KARSAI GYÖRGY

Színház- és Filmművészeti Egyetem

A legjobb új magyar dráma: MOHÁCSI ISTVÁN–MOHÁCSI JÁNOS–KOVÁCS MÁRTON: 56 o6 / ÓRÜLT LÉLEK VERT HADAK – JELES ANDRÁS: KEDVES ISMERŐSÖK – KÁRPÁTI PÉTER: AZ ÖLDÖKLŐ TEJCSARNOK

A legjobb előadás: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – A PÁRNAEMBER (Eger, rendezte: Dömötör András) – ALIBI (Tünet Együttes, rendezte: Szabó Réka)

A legjobb rendezés: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – BÁNK-BÁN (Krétakör Színház, rendezte: Zsótér Sándor) és K. MAMA (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Zsótér Sándor) – AKROPOLISZ (Bárka Színház – Maladype, rendezte: Balázs Zoltán)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: ALIBI (Tünet Együttes, rendezte: Szabó Réka) – VARÁZSFUVOLA (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Novák Eszter, Ascher Tamás) – A MIKÁDÓ (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Balázs Zoltán)

A legjobb független színházi előadás: ALIBI (Tünet Együttes, rendezte: Szabó Réka) – PRE-ACTIO, 62 NAP, HALÁL-ÚTINAPLÓ (Természetes Vészek Kollektívája, rendezte: Árvai Gyögy) – KERESŐK (TÁP Színház, rendezte: Vajdai Vilmos)

A legjobb gyerekelőadás: ODÜSSZEUSZ (Bábszínház, rendezte: Valló Péter) – A HÓKIRÁLYNŐ (Kaposvár, rendezte: Váradai Szabolcs) – VARÁZSFUVOLA (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Novák Eszter, Ascher Tamás)

A legjobb női főszereplő: BÍRÓ KRISZTA (*Ibusár*, Örkeny Színház) – BÖRCSÖK ENIKŐ (*Száz év magány*, Vígszínház; *Prah*, Radnóti Színház) – ÓNODI ESZTER (*Trakhiszi nők*, Katona József Színház, Kamra)

A legjobb férfi főszereplő: HEGEDŰS D. GÉZA (*Az ünnep*; *Száz év magány*, Vígszínház) – KASZÁS GERGŐ (*A párnaember*, Eger) – BLASKÓ PÉTER (*Lear király*, Nemzeti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: KARNA MARGIT (*Molière – Képmutatók cselszövése*, Szabadkai Népszínház; *Tangó*, Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház) – CSIKI ORSOLYA (*Különös történet*; *A Jani-*

ka, Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata) – LÁZÁR KATI (*Szentivánéji álom*, Bárka Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: MÉSZÁROS MÁTÉ és GÁL KRISTÓF (*A párnaember*, Eger) – VARJU KÁLMÁN (*Amphitryon; Harmónia; Az ünnep*, Pesti Színház) – KÖLES FERENC (*A Senák*, Pécs)

A legjobb díszlet: 56 06 / ÓRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, tervezte: Khell Zsolt) – A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Khell Csörsz) – TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, tervezte: Gothár Péter)

A legjobb jelmez: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi) – BÁNK-BÁN (Krétakör Színház, tervezte: Benedek Mari) és VÍZKERESZT... (Örkény Színház, tervezte: Benedek Mari) – SZENTIVÁNÉJI ÁLOM (Bárka Színház, tervezte: Fekete Kata)

A legígéretesebb pályakezdő: DÖMÖTÖR ANDRÁS rendezéseivel (*Vízkereszt...*, Örkény Színház; *A pár-*

tója, a kolozsváriak Tompa Gábor rendezte *Hosszú péntekje*, az Ascher-féle *A vadkacsa*, Halász Judka feleség-alakítása *Az ünnepből*, Hámori Gabi apró remeklése a *Kávécsművek*ben, hogy a színművészetek Máté Gábor rendezte *Sugár bébi lávjáról* már ne is beszéljek. És akkor lemaradtam például a sepsiszentgyörgyiek Bocsárdi László rendezte, kisvárdai fesztivált nyerő *A nyugati világ hajnokáról* és Szikora János állítólag igencsak szomorú aktualitásokat megpendítő szolnoki *Szentivánéji álomjáról*. Mondom, *statisztikailag* minden rendben, voltak az évadban jó és jobb előadások, meg persze ezeknél jóval több közepes vagy még annál is rosszabb, nézhetetlen, elviselhetetlen stb. Előadásnak eufemizált akármik. De hát ez már csak így szokott lenni, nem a minőségi szélsőségek miatt marad emlékezetes számomra a 2006/2007-es évad (és csak azért sem kezdem újra feszegetni azt a minden bizonnyal kukacoskodásnak ható, leginkább filozófiai kérdést, hogy mit is takar kategóriáink esetében a legelőtag!). Ez az évad engem azzal az újdonsággal lepett meg – igen, meglepett, bár számos barátom s kollégám egybehangzó diagnózisa szerint csak egyszerű, de nehezen gyógyítható naivitás áll a háttérben –, hogy színházba egyébként nem járó politikai elitünknek egy része mintegy varázsütésre (?) a *hatalom titokzatos tárgyát* (copyright by Buñuel) kezdte el látni Thália szentélyeiben. Persze akár megtiszteltetésnek is vehetnénk, hogy egy jogászprofesszor nyilvánosan értékel egy vidéki színházi előadást, csak hát az 56 06 betiltását (!) követelő durva támadást a demokráciának nevezett rend tizenhetedik évében nehéz hová tenni (*ad notam*: nincs új a Nap alatt: ó, Arisztophanész, neked is megvolt a magad ostoba Kleónja, aki szintén cenzúráért kiáltott, mert kigúnyoltad a *Lovagokban*; igaz, amikor ezt nem sikerült elintéznie, jól megveretett a sötét utcasarkon; hát itt azért még nem tartunk, remélem). A szakma felzúdult, és kiállt Mohácsiék mellett; a félreértések elkerülése végett: *nem az előadás esztétikai értékei, hanem a szólásszabadság és a színház szabadsága mellett!* Aztán eltelt néhány „nyugodt” hónap, majd a politika új frontot nyitott: Kaposvár, Sopron, Győr, Szolnok, Zalaegerszeg, Békéscsaba, Veszprém..., hogy csak a legelhíresebb színházigazgató-kinevezési rémtörténetekre utaljak. Hozzáértők persze megmondták, hogy legalábbis a rendszerváltás óta ültünk azon a lőporos hordón, amely most – amúgy nem is olyan túl nagyot szólva! – felrobbant alattunk, pontosabban a (vidéki) színházak alatt. Ültünk a *színházak kontra önkormányzati törvény* nevű hordón, reszelgettük a körmünket, időnként magasröptű vitákat kezdeményeztünk a *struktúráról* meg a *finanszírozásról*, aztán jött a *Neho' má' a Farok Csóválja a Kutját Polgármester Úr*, és azt mondta, *coki nektek*, Balázs Péter az én igazgatóm, mert én nevezem ki és kész. És csak akkor kaptuk fel a fejünket, hogy *igaza van!* Cinikus úrhatnamságáért egyszer majd neki kell elszámolnia persze, de ez semmiképpen nem menti az ezerfelé húzó, érdekérvényesítési képességgel nem rendelkező, mindenfajta változásra-változtatásra képtelen szakmánkat. A „Nálam a kassza kulcsa, azt csinálók, amit akarok!” kivagyisága ugyanis (és ezt jó lenne végre világosan látni és megérteni!) csak apró jel, ha tetszik, ha nem. Folyamatosan csökkenő fenntartói támogató-

Schiller Kata felvétele

A legjobb férfi főszereplő: *naember*, Eger) – Hegedűs D. Géza Az ünnepben TOMPOS KÁTYA (a képen Halász Judittal) (*Ahogy tetszik*, József Attila Színház;

Szentivánéji álom, Bárka Színház) – A SZÍNHÁZ-ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEM VÉGZŐS ZENÉS SZÍNÉSZ OSZTÁLYA (osztályfőnökök: Ascher Tamás, Novák Eszter)

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): GÁLFFI LÁSZLÓ színészosztály vezetéséért, pedagógusi munkájáért – BÁLINT ANDRÁS Radnóti-estje – VAJDAI VILMOS a TÁP Színház *hajnali színházáért* a Süss fél Napban és az *Odüsszeia*-részletek színpadra állításaiért.

Különös dolog ez az évad végi értékelés; minden rovatot ki tudok tölteni – sőt! Hiszen nem fért be sehová, semmilyen kategóriába az Örkény Színház *Fini-*

sok mellett egyre nehezebb lesz egyenes gerinccel állni a – bármely oldali! – politika támadásait. Ugyan már évekkel ezelőtt is elmondtam, de most aktuálisabb, mint valaha: ha nem tudunk *mi magunk* átgondolt megújulási programot letenni az asztalra, színházesztétikailag és gazdaságilag megalapozott jövőképet felrajzolni a mindenkori politikusok számára, akkor nemsokára nagyon sok helyen már nem is lesz hová igazgatót ki-neveznie az éppen regnáló Polgármesternek.

KOLTAI TAMÁS SZÍNHÁZ, ÉS

A legjobb új magyar dráma: SPIRÓ GYÖRGY: PRAH
A legjobb előadás: A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás)
A legjobb rendezés: HOSSZÚ PÉNTEK (Kolozsvári Állami Magyar Színház, rendezte: Tompa Gábor)
A legjobb zenés/szórakoztató előadás: KOLDUSOPERA (Zalaegerszeg, rendezte: Bagó Bertalan)
A legjobb független előadás: ALIBI (Tünet Együttes, rendezte: Szabó Réka)
A legjobb gyerekelőadás: DIÓTÖRŐ FERENC ÉS A NAGY SZALONNAHÁBORÚ (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás)
A legjobb női főszereplő: FULLAJTÁR ANDREA (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház)
A legjobb férfi főszereplő: DIMÉNY ÁRON (*Hosszú péntek*, Kolozsvári Állami Magyar Színház)
A legjobb női mellékszereplő: POGÁNY JUDIT (*Vízkereszt...*, Örkény Színház)
A legjobb férfi mellékszereplő: SZEGEZDI RÓBERT (*Koldusopera*, Zalaegerszeg)
A legjobb díszlet: LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, tervezte: Bartha József)
A legjobb jelmez: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi)
A legígéretesebb pályakezdő: KOVÁCS LEHEL (*A nagy Sganarelle & Tsa*, Katona József Színház; *Trakhiszi nők*, Kamra)
Különdíj: JORDÁN TAMÁS (azért a kijelentéséért, hogy „a szakma gyűlöli a kritikát”)

Az világos, hogy minden évadban van *legjobb*, de vajon van-e *jó*? A *legjobb* viszonylagos minőség – a rossz között is van. A *jó* abszolút minőség – önmagában jelzi egy teljesítmény esztétikai értékét. Ebből egyenesen következik, hogy míg a *jóból* több is lehet ugyanabban a kategóriában, *legjobból* csak egy (a többi csak döntésképtelenség). Nem is értem, miért kellett hozzá annyi év, hogy rájöjjen erre. Más kérdés, hogy az elmúlt évad a legkevésbé sem állított dilemmák elé döntéseimet illetően.

KOVÁCS DEZSŐ Kritika

A legjobb új magyar dráma: EGRESSY ZOLTÁN: BALESZET – TASNÁDI ISTVÁN: FINITO
A legjobb előadás: 56 06 / ÓRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, rendezte: Mohácsi János) – A KAR-

NEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, rendezte: Bocsárdi László)

A legjobb rendezés: SZENTIVÁNEJI ÁLOM (Szolnok, rendezte: Szikora János) – A NAGY SGANARELLE ÉS TSA (Katona József Színház, rendezte: Bodó Viktor) – SZIBÉRIA TRANSZ (Örkény Színház, rendezte: Guelmino Sándor)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: AMADEUS (Nyíregyháza, rendezte: Tasnádi Csaba)

A legjobb független színházi előadás: KERESŐK (TÁP Színház, rendezte: Vajdai Vilmos) – IPHIGENEIA AULISZBAN (Vasvári Emese Lakásszínház, rendezte: Vasvári Emese) – K. MAMA (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Zsótér Sándor)

A legjobb gyerekelőadás: VARÁZSFUVOLA-MESE (Stúdió „K” – Nemzeti Színház, rendezte: Fodor Tamás)

A legjobb női főszereplő: HÁMORI GABRIELLA (*Szibéria Transz*, Örkény Színház) – ÓNODI ESZTER (*Trakhiszi nők*, Kamra) – BÖRCSÖK ENIKÓ (*Száz év magány*, Vígszínház)

A legjobb férfi főszereplő: AVASS ATTILA (*Amadeus*, Nyíregyháza) – ILYÉS RÓBERT (*Pillantás a hídról*, Zalaegerszeg) – NEMES LEVENTE (*Lear király*, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház)

A legjobb női mellékszereplő: TOMPOS KÁTYA (*Vihar*, Bárka Színház) – KERESZES VICA (*Szentivánéji álom*, Szolnok) – BOZÓ ANDREA (*Tangó*, Eger)

A legjobb férfi mellékszereplő: HAUMANN PÉTER (*A vadkacsa*, Katona József Színház) – HORVÁTH LÁSZLÓ ATTILA (*A kétféjú fenevad*, Nyíregyháza) – DEBRECZENY CSABA (*Finito*, Örkény Színház)

A legjobb díszlet: SZENTIVÁNEJI ÁLOM (Szolnok, tervezte: Horesnyi Balázs) – A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Bartha József) – VIHAR (Bárka Színház, tervezte: Gombár Judit)

A legjobb jelmez: MARAT HALÁLA (Új Színház, tervezte: Adriana Grand) – A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi) – LEAR KIRÁLY és A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Dobre-Kóthay Judit)

A legígéretesebb pályakezdő: DOBRA MÁRIA (*Baleset*, Veszprém)

Különdíj: MÁTHÉ ERZSI (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház)

METZ KATALIN Magyar Nemzet

A legjobb új magyar dráma: HAMVAI KORNÉL: SZIGLIGET – TASNÁDI ISTVÁN: FINITO

A legjobb előadás: A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, rendezte: Bocsárdi László) – A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál)

A legjobb rendezés: A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, rendezte:

- Bocsárdi László) – FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál)
- A legjobb zenés/szórakoztató előadás:** VARÁZSFUVOLA (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Novák Eszter, Ascher Tamás)
- A legjobb független színházi előadás:** ANTIGONÉ-TÜKÖR (Kováts Műhely, rendezte Kováts Kriszta)
- A legjobb gyerekelőadás:** ODÜSSZEUSZ (Budapest Bábszínház, rendezte: Valló Péter) – VARÁZSFUVOLA-MESE (Stúdió „K” – Nemzeti Színház, rendezte: Fodor Tamás)
- A legjobb női főszereplő:** BÁNSÁGI ILDIKÓ (A fősvény, Új Színház) – FÜR ANIKÓ (Finito, Örkény Színház)
- A legjobb férfi főszereplő:** PÁLFFY TIBOR (A nyugati világ bajnoka, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház) – GAZSÓ GYÖRGY (Szigliget, Nemzeti Színház) – NEMES LEVENTE (Lear király, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház)
- A legjobb női mellékszereplő:** TÖRÖCSIK MARI (Lear király, Nemzeti Színház) – BÍRÓ KRISZTA (Finito, Örkény Színház)
- A legjobb férfi mellékszereplő:** NEMES LEVENTE (A nyugati világ bajnoka, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház) – GARAS DEZSŐ (Szigliget, Nemzeti Színház) – LÁSZLÓ ZSOLT (Lear király, Nemzeti Színház)
- A legjobb díszlet:** LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Bartha József) és A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Bartha József) – SZÁZ ÉV MAGÁNY (Vígszínház, tervezte: Füzér Anni)
- A legjobb jelmez:** LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Dobre-Kóthay Judit)
- A legígéretesebb pályakezdő:** KOVÁCS LEHEL (A nagy Sganarelle és Tsa, Katona József Színház)
- Különdíj (más kategóriába nem sorolható):** –

NÁNAY ISTVÁN

- A legjobb új magyar dráma:** HAMVAI KORNÉL: SZIGLIGET – VISKY ANDRÁS: HOSSZÚ PÉNTEK – TASNÁDI ISTVÁN: FINITO
- A legjobb előadás:** A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, rendezte: Bocsárdi László) – LEAR KIRÁLY (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, rendezte: Bocsárdi László)
- A legjobb rendezés:** TRAKHISZI NÓK (Katona József Színház, Kamra, rendezte: Gothár Péter) – TARTUFFE (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – A TAVASZ ÉBREDÉSE (Debrecen, rendezte: Horváth Csaba)
- A legjobb zenés/szórakoztató előadás:** HAT HÉT, HAT TÁNC (Thália Színház, rendezte: Ilan Eldad) – VARÁZSFUVOLA (Színház- és Filmművészeti Egyetem – Merlin Színház, rendezte: Ascher Tamás és Novák Eszter) – IBUSÁR (Örkény Színház, rendezte: Pelsőczy Réka)

- A legjobb független színházi előadás:** SZTÉLÉ (ARTUS – Goda Gábor társulata, rendezte: Goda Gábor) – BANKETT (TranzDanz, koreográfus-rendező: Kovács Gerzson Péter) – EGONEGONEGON (Gergye Krisztián Társulata, rendezte: Gergye Krisztián)
- A legjobb gyerekelőadás:** DIÓTÖRŐ FERENC ÉS A NAGY SZALONNAHÁBORÚ (Stúdió „K” Színház, rendezte: Fodor Tamás) – ISKOLA A HATÁRON (Bárka Színház, rendezte: Vidovszky György) – PÁN PÉTER (Vígszínház, rendezte: Méhes László)
- A legjobb női főszereplő:** TAKÁCS KATALIN (Phaedra, Új Színház) – PÉTER HILDA (A nyugati világ bajnoka, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház; Hosszú péntek, Kolozsvári Állami Magyar Színház) – MEZEI KINGA (Liliom, Bárka Színház)
- A legjobb férfi főszereplő:** LÁSZLÓ ZSOLT (Tartuffe; Lear király, Nemzeti Színház; Odüsszeusz, Budapest Bábszínház) – ILYÉS RÓBERT (Pillantás a hídról, Zalaegerszeg) – KASZÁS GERGŐ (A párnaember; A tél meséje, Eger)
- A legjobb női mellékszereplő:** FULLAJTÁR ANDREA (A karnevál utolsó éjszakája, Katona József Színház) – BICSKEI ZSUZSANNA (A nyugati világ bajnoka, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház) – SZORCSIK KRISZTA (Liliom; Az arany ára, Bárka Színház)
- A legjobb férfi mellékszereplő:** DEBRECZENY CSABA (Finito; Vízkereszt, Örkény Színház) – HONTI GYÖRGY (Pistipistipistipisti, Tatabánya) – OLLÉ ERIK (Szentivánéji álom; Liliom, Bárka Színház)
- A legjobb díszlet:** A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Khell Csörsz) – TRAKHISZI NÓK (Katona József Színház, Kamra, tervezete: Gothár Péter) – LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház; Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Bartha József); A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Bartha József)
- A legjobb jelmez:** A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA; A VADKACSA (Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi) – LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Dobre-Kóthay Judit); A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Dobre-Kóthay Judit) – TARTUFFE (Nemzeti Színház, tervezte: Gyarmathy Ágnes)
- A legígéretesebb pályakezdő:** DÖMÖTÖR ANDRÁS rendező (A párnaember, Eger) – SIMKÓ KATALIN (A vadkacsa, Katona József Színház) – TOMPOS KÁTYA (Vihar, Bárka Színház)
- Különdíj:** GYARMATI KATA (az Iskola a határon és a Koldustetű dramaturgiai munkájáért) – KERESZTES TAMÁS (A nagy Sganarelle és Tsa zenéjéért) – KARSAI GYÖRGY-TÉREY JÁNOS (a Trakhiszi nők új fordításáért)

Akik latolgatásom során kimaradtak: Spiró György (Prah), Cserhalmi György (Pillantás a hídról, Zalaegerszeg), Eszenyi Enikő (Az ünnep, Pesti Színház), Balázs Zoltán (Vihar, Bárka Színház), Gázsó György (Szigliget, Nemzeti Színház), Blaskó Péter (Lear király; Szigliget, Nemzeti Színház), Rátóti Zoltán (Az ötödik pecsét; Szigliget, Nemzeti Színház), Nemes Levente (Lear király; A nyugati világ bajnoka, Sepsiszentgyörgyi),

Pálffy Tibor (*A nyugati világ bajnoka; Lear király*, Sepsiszentgyörgy), Bogdán Zsolt (*Jákobi és Lájdentál*, Kolozsvár), Hegedűs D. Géza (*Az ünnep*, Pesti Színház), Kamarás Iván (*Az ünnep*, Pesti Színház), Haumann Péter (*A vadkacsa*, Katona József Színház), Bodrogi Gyula (*Lear király*, Nemzeti Színház), Törőcsik Mari (*Lear király*, Nemzeti Színház), B. Fülöp Erzsébet (*Lear király*, Sepsiszentgyörgy), Panek Kati (*Jákobi és Lájdentál*, Kolozsvár), Ónodi Eszter (*Trakhszi nők*, Kamra).

PAPP TÍMEA

A legjobb új magyar dráma: TASNÁDI ISTVÁN: FINITO – SPIRÓ GYÖRGY: PRAH

A legjobb előadás: 56 06 / ŐRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, rendezte: Mohácsi János) – FINITO (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Nyíregyháza, rendezte: Koltai M. Gábor)

A legjobb rendezés: LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház; Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, rendezte: Boczárdi László) – BÁNK-BÁN (Krétakör Színház, rendezte: Zsótér Sándor) – TARTUFFE (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: A MIKÁDÓ (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Balázs Zoltán) – VARÁZSFUVOLA (Színház- és Filmművészeti Egyetem – Merlin Színház, rendezte: Novák Eszter, Ascher Tamás) – CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ (Nyíregyháza, rendezte: Tasnádi Csaba)

A legjobb független színházi előadás: PRE-ACTIO (Természetes Vészek Kollektíva, rendezte: Árvai György) – PRIZNIC (Tünet Együttes, rendezte: Szabó Réka) – DAKOTA (Pesti Arnyak, rendezte: Baksa Imre)

A legjobb gyerekelőadás: DIÓTŐRŐ FERENC ÉS A NAGY SZALONNAHÁBORÚ (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás) – NEM AKAROK TÖBBÉ BOSZORKÁNY LENNI (Tintaló Társulás) – VARÁZSFUVOLAMESE (Stúdió „K” – Nemzeti Színház, rendezte: Fodor Tamás)

A legjobb női főszereplő: MEZEI KINGA (*Liliom*, Bárka) – FÜR ANIKÓ (*Finito*, Örkény Színház) – KERÉKES ÉVA (*Kávécsarnok; Tűzoltó*, Örkény Színház)

A legjobb férfi főszereplő: LÁSZLÓ ZSOLT (*Tartuffe*, Nemzeti Szín-

ház; *Odüsszeusz*, Budapest Bábszínház) – SZÉLES LÁSZLÓ (*Liliom*, Bárka) – HEGEDŰS D. GÉZA (*Az ünnep*, Pesti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: TÖRŐCSIK MARI (*Lear király*, Nemzeti Színház) – SZORCSIK KRISZTA (*Liliom; Szentivánéji álom*, Bárka Színház) – B. FÜLÖP ERZSÉBET (*Lear király*, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: KOVÁCS ZSOLT (56 06 / Őrült lélek vert hadak, Kaposvár) – SERESS ZOLTÁN (*Koldusopera*, Bárka Színház) – HORVÁTH LÁSZLÓ ATTILA (*Csárdáskirálynő; A kétfejű fenevad*, Nyíregyháza)

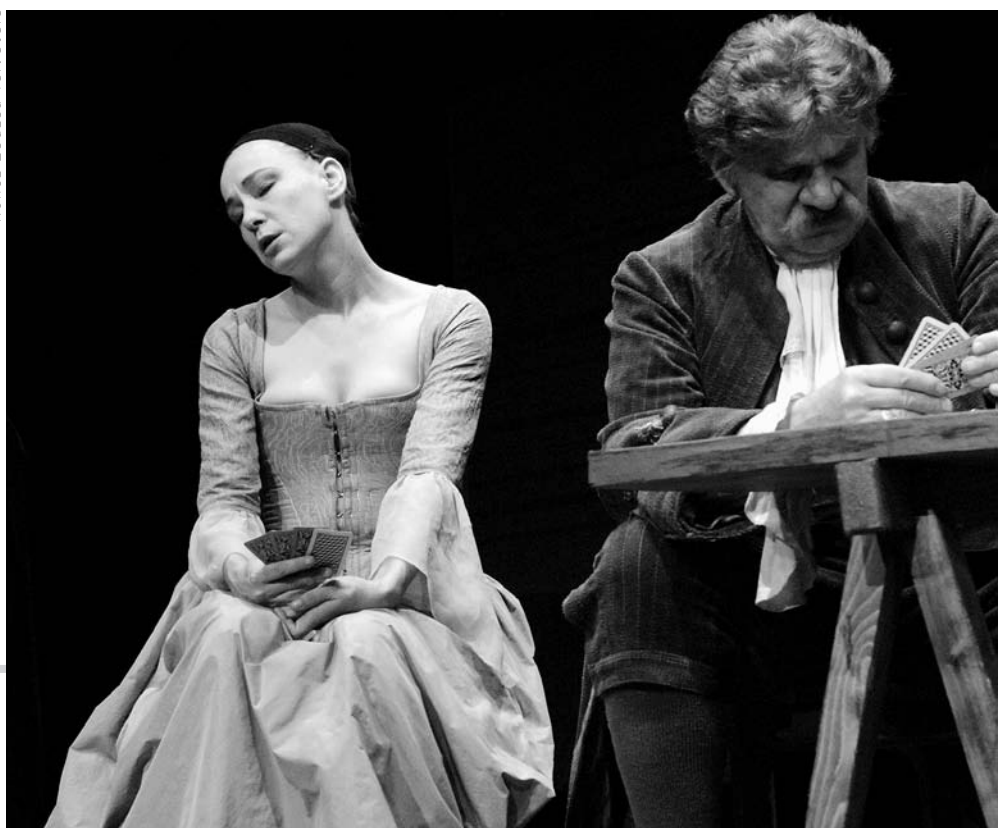
A legjobb díszlet: LEAR KIRÁLY (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház; Nemzeti Színház, tervezte: Bartha József) – 56 06 / ŐRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, tervezte: Khell Zsolt) – SZENTIVÁNÉJI ÁLOM (Szolnok, tervezte: Horesnyi Balázs)

A legjobb jelmez: LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház; Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, tervezte: Dobre-Kóthay Judit) – BÁNK-BÁN (Krétakör Színház, tervezte: Benedek Mari) – SZENTIVÁNÉJI ÁLOM (Bárka Színház, tervezte: Fekete Kata)

A legígéretesebb pályakezdő: ELLINGER EDINA (*Odüsszeusz; Szentivánéji álom*, Budapest Bábszínház) – SZEMENYEI JÁNOS (*Koldusopera; Pillantás a hídról*, Zalaegerszeg) – DÖMÖTÖR ANDRÁS rendező (*Vízkereszt...; Örkény Színház; A párnaember* – Eger)

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): KOVÁCS MÁRTON (az 56 06 / Őrült lélek vert hadak zenéjéért) – BORÁROS SZILÁRD (az *Odüsszeusz* előadás báb-jaiért) – CÁRI TIBOR (az új színházi *Marat/Sade* zenéjéért).

Koncz Zsuzsa felvétele

A legjobb női mellékszereplő:
Fullajtár Andrea
A karnevál utolsó éjszakájában
(a képen Ujlaki Dénessel)

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – PISTIPISTIPISTIPISTI (Tatabánya, kollektív rendezés) – KARNEBÁL (Kaposvár, rendezte: Réthly Attila)

A legjobb rendezés: A TAVASZ ÉBREDÉSE (Debrecen, rendezte: Horváth Csaba) – HÁROM NŐVÉR (Kaposvár, rendezte: Rusznyák Gábor) – A NAGY SGANARELLE ÉS TSA (Katona József Színház, rendezte: Bodó Viktor)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: VARÁZSFUVOLA (Zenés Színész Műkedvelő Egylet, rendezte: Novák Eszter, Ascher Tamás)

A legjobb független színházi előadás: SZTÉLÉ (Artus – Goda Gábor Társulata, rendezte: Goda Gábor) – WOYZECK-KONCERT (Finita la Commedia, rendezte: O. Caruso) – VIHAR, AVAGY A BŰNBŰCSÁNAT SZÍNJÁTÉKA (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás)

A legjobb gyerekelőadás: NEM AKAROK TÖBBÉ BOSZORKÁNY LENNI (Tintaló Társulás, kollektív rendezés) – VARÁZSFUVOLA-MESE (A Nemzeti Színház és a Stúdió „K” előadása, rendezte: Fodor Tamás) – HAMUBAN SÜLT MESE (Budapest Bábszínház, rendezte: Csató Kata)

A legjobb női főszereplő: BAJCSAY MÁRIA (Vihar, Veszprém) – MEZEI KINGA (Liliom, Bárka Színház) – VARGA ZSUZSA (56 o6 / őrült lélek vert hadak, Kaposvár)

A legjobb férfi főszereplő: FEHÉR FERENC (Woyzeck-koncert, Finita la Commedia) – KOVÁCS ZSOLT (56 o6 / őrült lélek vert hadak; A verseny; Három nővér, Kaposvár) – KERESZTES TAMÁS (A vadkacsa, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: SZORCSIK KRISZTA (Liliom, Bárka Színház) – MÁRTON ESZTER (Karnebál, Kaposvár) – FULLAJTÁR ANDREA (A karnevál utolsó éjszakája, Katona József Színház)

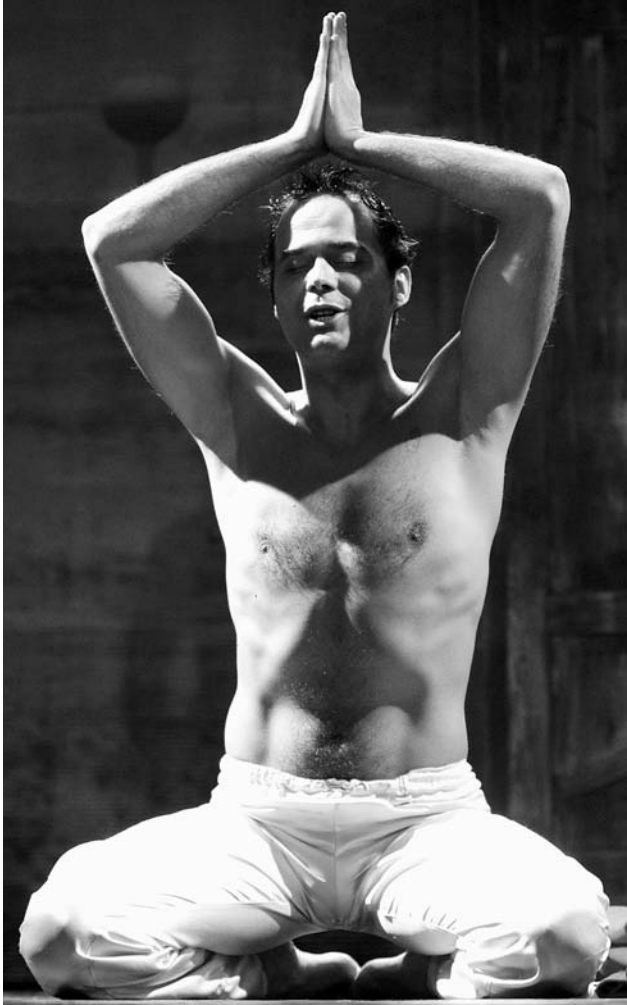
A legjobb férfi mellékszereplő: KELEMEN JÓZSEF (Karnebál; Három nővér, Kaposvár) – BEZERÉDI ZOLTÁN (A vadkacsa, Katona József Színház) – PÁLFFY TIBOR (Boldog nyárfalevél, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház)

A legjobb díszlet: LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, tervezte: Bartha József) – VIHAR (Veszprém, tervezte: Menczel Róbert) – AZ ARANY VIRÁGCSE-RÉP (Nyíregyháza, tervezte: Füzér Anni)

A legjobb jelmez: TANGÓ (Eger, tervezte: Szűcs Edit) – HÁZTŰZNÉZŐ (Kecskemét, tervezte: Földi Andrea) – VIHAR (Stúdió „K”, tervezte: Németh Ilona)

A legígéretesebb pályakezdő: A HARMADÉVES ZSÁMBÉKI-ZSÓTÉR-OSZTÁLY (A háború, Színház- és Filmművészeti Egyetem) – FÖLDEÁKI NÓRA (A tavasz ébredése, Debrecen) – SIMKÓ KATALIN (A vadkacsa, Katona József Színház)

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): A KRÉ-TAKÖR SZÍNHÁZ Hamlet című előadásáért s annak középiskolai turnéjáért – A GYULAI VÁRSZÍN-

Schiller Kata felvétele

A legjobb férfi mellékszereplő:
Debreczeny Csaba a Finitóban

HÁZ a Shakespeare-fesztiválért és a Meno Fortas rendszeres meghívásáért

SÓREGI MELINDA

A legjobb új magyar dráma: GARACZI LÁSZLÓ: PLAZMA – VISKY ANDRÁS: HOSSZÚ PÉNTEK – PINTÉR BÉLA: KORCSULA

A legjobb előadás: A NAGY SGANARELLE ÉS TSA (Katona József Színház, rendezte: Bodó Viktor) – LEAR KIRÁLY (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, rendezte: Bocsárdi László) – HÁROM NŐVÉR (Kaposvár, rendezte: Rusznyák Gábor)

A legjobb rendezés: KARNEBÁL (Kaposvár, rendezte: Réthly Attila) – AZ ANYA (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Zsótér Sándor) – LEAR KIRÁLY (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, rendezte: Bocsárdi László)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: A MIKÁDÓ (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Balázs Zoltán)

A legjobb független színházi előadás: KORCSULA (Pintér Béla és Társulata, rendezte: Pintér Béla) – BUDDHA SZOMORÚ (Tünet Együttes, rendezte: Szabó Réka) – BANKETT (TranzDanz, rendezte: Kovács Gerzson Péter)

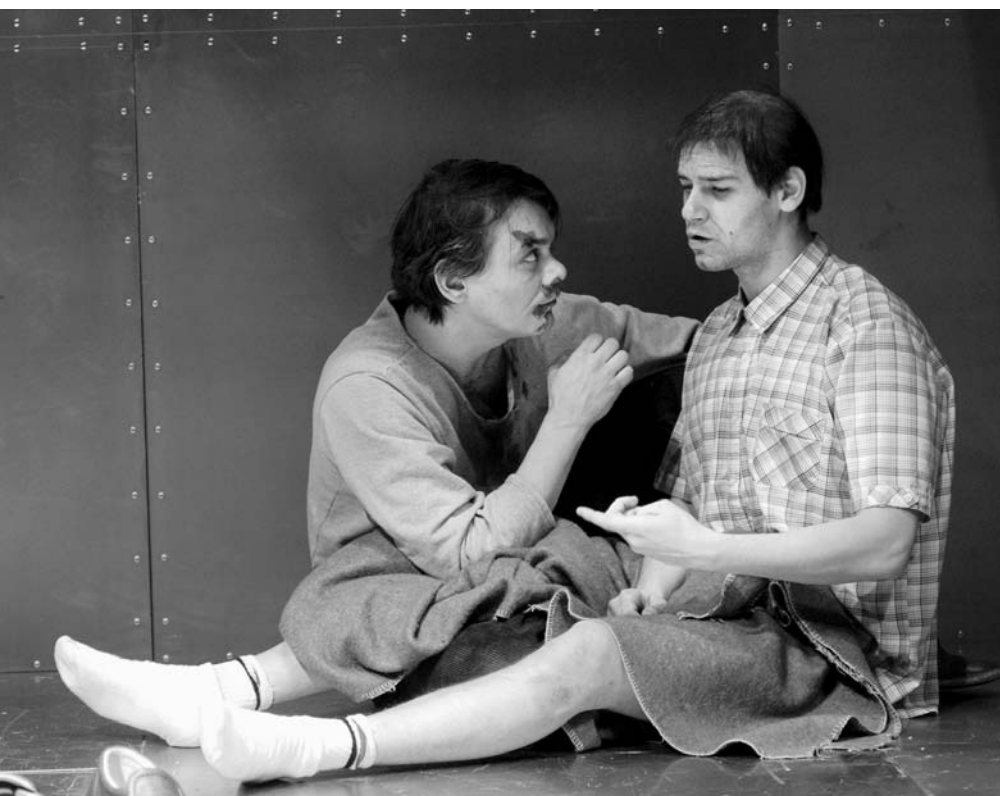
A legjobb gyerekelőadás: HAMUBAN SÜLT MESE (Budapest Bábszínház, rendezte: Csató Kata) –

DIÓTÖRŐ FERENC ÉS A NAGY SZALONNAHÁBORÚ (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás)

A legjobb női főszereplő: BÖRCSÖK ENIKŐ (PRAH, Radnóti Színház; *Száz év magány*, Vígszínház) – FÜR ANIKÓ (Finito, Örkény Színház) – KOVÁCS JUTKA (Az anya, Színház- és Filmművészeti Egyetem)

A legjobb férfi főszereplő: KOVÁCS ZSOLT (56 o6 / örült lélek vert hadak, Kaposvár) – NEMES LEVENTE (Lear király, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház) – GAZSÓ GYÖRGY (Szigliget, Nemzeti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: CSONKA IBOLYA (Három nővér, Kaposvár) – KARNA MARGIT (Tangó, Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház) – B. FÜLÖP ERZSÉBET (Lear király, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház; A változó hold alatt, Marosvásárhelyi Nemzeti Színház)

Gáli Gábor felvétele

A legígéretesebb pályakezdő (megosztva):
Dömötör András rendező (a képen Kaszás Gergő
és Schruff Milán A párnaember egri előadásában)

Nemzeti Színház) – PÁLFFY TIBOR (Lear király, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház)

A legjobb díszlet: HÁROM NŐVÉR (Kaposvár, tervezte: Khell Zsolt) – KARNEBÁL (Kaposvár, tervezte: Fodor Viola) – A NAGY SGANARELLE ÉS TSA (Katona József Színház, tervezte: Bodó Viktor)

A legjobb jelmez: HÁROM NŐVÉR (Kaposvár, tervezte: Orsolics Ágnes e. h.) – KARNEBÁL (Kaposvár, tervezte: Fodor Viola) – BANKETT (TranzDanz, tervezte: Szűcs Edit)

A legígéretesebb pályakezdő: –

Különdíj: KÖNCZEI ÁRPÁD (a Lear király zenéjéért) – APOSTOLACHE ZÉNÓ (A változó hold alatt zenéjéért) – ZSÓTÉR SÁNDOR és AMB-RUS MÁRIA (a Színház- és Filmművészeti Egyetemen végzett művészi és pedagógiai munkájukért)

A legjobb férfi mellékszereplő: SZÉLYES FERENC (A változó hold alatt, Marosvásárhelyi

– MOLIÈRE (Szabadkai Népszínház, rendezte: Telihay Péter)

A legjobb rendezés: VÍZKERESZT (Örkény Színház, rendezte: Dömötör András) – KOLDUSOPERA; A GÉZAGYEREK (Zalaegerszeg, rendezte: Bagó Bertalan) – TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, rendezte: Gothár Péter)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: AMADEUS (Nyíregyháza, rendezte: Tasnádi Csaba) – KÖZELEBB (Vidám Színpad, rendezte: Magács László) – HAT HÉT, HAT TÁNC (Thália Színház, rendezte: Ilan Eldad)

A legjobb független színházi előadás: KORCSULA (Pintér Béla és Társulata, rendezte: Pintér Béla) – SZÍKÖLÖK (Honvéd Együttes, rendezte: Rusznyák Gábor) – FÜRDŐVÍZZEL A GYEREKET (Teatro Társulat, rendezte: Cserje Zsuzsa)

A legjobb gyerekelőadás: –

A legjobb női főszereplő: BÖRCSÖK ENIKŐ (Prah, Radnóti Színház) – TOMPOS KÁTYA (Vihar, Bárka Színház) – FÜR ANIKÓ (Finito, Örkény Színház)

A legjobb férfi főszereplő: KOVÁCS ZSOLT (56 o6 / örült lélek vert hadak, Kaposvár) – SERESS ZOLTÁN (Koldusopera, Bárka Színház) – DEBRECZENY CSABA (Finito, Örkény Színház)

A legjobb női mellékszereplő: BÉRES ILONA (Szent Lajos király hídja, Magyar Színház) – KARNA MARGIT (Molière, Szabadkai Népszínház) – CSATÁRI ÉVA (Árva Csillag, Pintér Béla és Társulata)

A legjobb férfi mellékszereplő: VARJU KÁLMÁN (Harmónia, Pesti Színház) – MUCSI ZOLTÁN (Pistipistipistipisti, Tatabánya) – KARALYOS GÁBOR (Cso-dagyermek, Radnóti Színház)

A legjobb díszlet: SZENTIVÁNEJI ÁLOM (Szolnok, tervezte: Horesnyi Balázs) és HERMELIN (Nemzeti Színház, tervezte: Horesnyi Balázs) – VIHAR (Bárka Színház, tervezte: Gombár Judit) – TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, tervezte: Gothár Péter)

A legjobb jelmez: BÁNK-BÁN (Kréta Kör Színház, tervezte: Benedek Mari) – TARTUFFE (Nemzeti Színház, tervezte: Gyarmathy

STUBER ANDREA

A legjobb új magyar dráma: SPIRÓ GYÖRGY: PRAH

A legjobb előadás: A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – A PÁRNAEMBER (Eger, rendezte: Dömötör András)

Ágnes) – FINITO (Örkény Színház, tervezte: Izsák Lili)

A legígéretesebb pályakezdő: SZEMENYEI JÁNOS (*Koldusopera*, Zalaegerszeg) – KOVÁCS LEHEL (*A nagy Sganarelle és Tsa*, Katona József Színház) – BÉRES MÁRTA (*Molière*, Szabadkai Népszínház; *Tangó*, Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház)

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): Az ASCHER–NOVÁK–SZÍNÉSZOSZTÁLY *A varázsfuvola* vizsgaelőadásért – RÁTÓTI ZOLTÁN a *Házasságon innen és túl* című Háy-estért (és *Az ötödik pecsét*ért is) – BÁLINT ANDRÁS a *Radnóti-est*ért

Közel kétszázszor mentem színházba az évadban, de így is rossz a lelkiismeretem. Hogy a gyerekelőadás kategória üresen maradt, amiatt különösen szégyeltem magam.

Tasnádi István *Finito* című komédiáját tavaly, *Magyar zombiként* díjaztam.

Az idén a legjobb férfi mellékszereplőkből volt bőséges választék; Haumann Péter (*A vadkacsa*), Anger Zsolt (*Vízkereszt*) és Debreczeny Csaba (*Vízkereszt*) már fel sem értek a dobogómra. És a Koltai M. Gábor rendezte nyíregyházi *A kétféjű fenevad*-előadásnak lett volna még helye a favoritjaim között, csak éppen nem fért már be egyik kategóriába sem.

Fájó veszteségek évada volt ez. Szakácsi Sándor, Kocsis György, Kaszás Attila. És Darvas Iván.

SZÁNTÓ JUDIT SZÍNHÁZ

A legjobb új magyar dráma: SPIRÓ GYÖRGY: PRAH

A legjobb előadás: A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – VESZEDELMES VISZONYOK (Új Színház, rendezte: Kiss Csaba) – A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor)

A legjobb rendezés: TRAKHISZI NÓK (Katona József Színház, Kamra, rendezte: Gothár Péter) – VESZEDELMES VISZONYOK (Új Színház, rendezte: Kiss Csaba) – SZENTIVÁNÉJI ÁLOM (Bárka Színház, rendezte: Alföldi Róbert)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: –

A legjobb független színházi előadás: –

A legjobb gyerekelőadás: –

A legjobb női főszereplő: KERESKES ÉVA (*Kávécsmok; Tűzoltó*, Örkény Színház) – FULLAJTÁR ANDREA (*A vadkacsa*, Katona József Színház) – PÁLFI KATA (*Veszedelemes viszonyok*, Új Színház)

A legjobb férfi főszereplő: HEGEDŰS D. GÉZA (*Az ünnep*, Pesti Színház) – MÁTÉ GÁBOR (*A vadkacsa*, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: SZORCSIK KRISZTA (*Liliom*, Bárka Színház) – VARJÚ OLGA (*Liliom*, Bárka Színház)

Schiller Kata felvétele

A legígéretesebb pályakezdő (megosztva): Simkó Katalin *A vadkacsában* (Katona József Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: OLLÉ ERIK (*Liliom*, Bárka Színház) – RÁTÓTI ZOLTÁN (*Az ötödik pecsét*, Nemzeti Színház) – GÁLFFI LÁSZLÓ (*Vízkereszt...*, Örkény Színház)

A legjobb díszlet: PHAEDRA (Új Színház, tervezte: Valló Péter) – SZÁZ ÉV MAGÁNY (Víg Színház, tervezte: Füzér Anni) – TRAKHISZI NÓK (Katona József Színház, Kamra, tervezte: Gothár Péter)

A legjobb jelmez: VESZEDELMES VISZONYOK (Új Színház, tervezte: Zeke Edit)

A legígéretesebb pályakezdő: VARJU KÁLMÁN (*Az ünnep; Harmónia*, Pesti Színház)

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): –

SZŰCS KATALIN ÁGNES Critikai Lapok

A legjobb új magyar dráma: TASNÁDI ISTVÁN: FINITO – SPIRÓ GYÖRGY: PRAH – 56 06 / ŐRÜLT LÉLEK VERT HADAK

A legjobb előadás: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – A NYUGATI VILÁG BAJNOKA (Sepsiszentgyörgy, rendezte: Bocsárdi László) – 56 06 / ŐRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, rendezte: Mohácsi János)

A legjobb rendezés: TRAKHISZI NÓK (Katona József Színház, Kamra, rendezte: Gothár Péter) – A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – YVONNE, BURGUNDI HERCEGNŐ (Marosvásárhely, rendezte: Alexandre Colpacci) – A TÉL MESÉJE (Eger, rendezte: Máté Gábor)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: HAT HÉT, HAT TÁNC (rendezte: Ilan Eldad) – JÁKOBI ÉS LÁJDENTÁL (Kolozsvár, rendezte: Elie Malka)

A legjobb független színházi előadás: A TÁP Színház előadásai: MINDEN ROSSZ KABARÉ; KERESŐK – KORCSULA (Pintér Béla és Társulata, rendezte: Pintér Béla)

A legjobb gyerekelőadás: –

A legjobb női főszereplő: ÓNODI ESZTER (*Trakhiszi nők*, Katona József Színház, Kamra) – NAGY DOROTTYA (*Yvonne, burgundi hercegnő*, Marosvásárhelyi Nemzeti Színház) – MARGITAI ÁGI (*Pistipistipistipisti*, Tatabánya)

A legjobb férfi főszereplő: HAJDUK KÁROLY (*A nagy Sganarelle és Tsa; Trakhiszi nők*, Katona József Színház) – AVASS ATTILA és FAZEKAS ISTVÁN (*Amadeus*, Nyíregyháza) – HEGEDŰS D. GÉZA (*Az ünnep*, Pesti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: LÁZÁR KATI (*Szentivánéji álmom*, Bárka Színház) – JÁRÓ ZSUZSA (*A tél meséje*, Eger) – KARNA MARGIT (*Molière*, Szabadtéri Népszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: VARJU KÁLMÁN (*Harmónia*, Pesti Színház) – KARALYOS GÁBOR (*Csodagyermek*, Radnóti Színház) – DEBRECZENY CSABA (*Finito*, Örkény Színház)

A legjobb díszlet: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Khell Zsolt) – A NAGY SGANARELLE ÉS TSA (Katona József Színház, tervezte: Bodó Viktor) – TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, tervezte: Gothár Péter)

A legjobb jelmez: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi)

A legígéretesebb pályakezdő: KOVÁCS LEHEL (*A nagy Sganarelle*, Katona József Színház) – DÖMÖTÖR ANDRÁS rendezőként – SIMKÓ KATALIN (*A vadkacsa*, Katona József Színház)

Különdíj (más kategóriába nem sorolható): HORVÁTH KÁROLY a *Finito* zenéjéért – KOVÁCS MÁRTON az *56 o6 / Őrültk lélek vert hadak* zenéjéért

Mindenekelőtt szabadkozással kell kezdenem. Bár láttam gyerekelőadásokat, nem láttam minden jó hírű előadást, nem érezném tehát korrektnek, hogy ebben a kategóriában szavazzak. A többi kategória szinte mindegyikében van viszont többletem, olyan művészi teljesítmények, amelyek nem fértek be ugyan a listámra, de fontosnak tartom megemlékezésüket. (Egy-egy kategórián belül helyezést kettőzni nem szeretek, mert ekként parttalanná válik a dolog. Most is csak ott éltem ezzel a lehetőséggel, ahol a két alakítás elválaszthatatlan egymástól: a nyíregyházi *Amadeus*-ban Avass Attila és Fazekas Istváné Mozart és Salieri kitűnően megoldott szerepében. Az előadás egésze Tasnádi Csaba rendezésében igen művészen kidolgozott, tiszta, szép munka; hogy nem fért be a listára, a jelöltjeimet is dicséri.)

A kritikus értékelésében – feltételezem – alapvetően meghatározó, hogy egy előadás hogyan tudta megszólítani, miként hatott rá. E tekintetben a kaposvári *56 o6/ Őrültk lélek vert hadak* című Mohácsi-előadás az évad egyik legfontosabb színházi eseménye volt számomra – nem a betiltását szorgalmazó politikai akció

miatt természetesen. A Katonában tavaly bemutatott *Kazamatákkal* együtt szemléletileg volt revelatív a törvénybe iktatott hivatalos történettudattal szemben a maga árnyalt kérdésfelvetéseivel. (A színpadi megvalósítást illetően néhány ponton voltak ugyan fenntartásaim, de ezeket gyönyörű, elementáris erejű pillanatok ellensúlyozták.) Szemléletileg volt rendkívül szimpatikus számomra a szekták, tágabb értelemben az uniformizált gondolkodás hatásának, terjedésének mechanizmusát megragadó Krétakör-előadás, *A jég*, Mundruczó Kornél rendezésében. Az előadás iróniája, humora (meglepődve konstatáltam, hogy ez sokakhoz nem jutott el) áthidalta a mű gyengéit. *A nagy Sganarelle és Tsa* című, Bodó Viktor rendezte előadásban az eredeti matéria koherenciája gyengült ugyan, a színpadi megvalósulás mégis nagy nyereség. Hogy a Katona József Színház színészei korra való tekintet nélkül olyan kitűnő együtttest alkotnak, mint ami például *A karnevál utolsó éjszakája* című, Zsámbéki Gábor rendezte előadásban megmutatkozik, abban, gondolom, benne van az ilyen szertelenebb, féktelenebb szellemű munkáknak is a hozadéka, no meg a társulat tagja, Vajdai Vilmos vezette TÁP Színház előadásaiban való közreműködése is. Miként az én jelöléseimben is sok minden benne van, amit nem tudtam külön kiemelni. *A vadkacsa* mint a legjobb rendezések egyike jelölésében azok az új színek is, amelyek Fullajtár Andrea, Bodnár Erika és mindenekelőtt Haumann Péter játékában érzékelhetőek – a legjobb férfi mellékszereplő kategóriájában ott lenne ez utóbbi alakításnak is a helye, de hát ragaszkodtam a szabályainkhoz, három jelöltet állítottam csak. Így aztán Köles Ferenc kitűnő alakítása sem fért be idén a Pécsi Nemzeti Színház *A Senák* című előadásából. Amelyből egyébként Rák Jani alakítója, Zayzon Zsolt is kiemelendő a férfi főszereplő kategóriájában. S az egyik legjobb férfi alakításként őrzöm az emlékeimben Görög Lászlóét *A tél meséje* című egi előadásból – rendkívül árnyalt, összetett és hiteles rajzát adta a végzetesen rögeszméssé váló gondolkodás kialakulásának, elhatalmasodásának. *A Finito* majd minden szereplőjét is idesorolhatnám, s az igen élvezetes előadás egészét is, de az új színek tekintetében feltétlenül kiemelendőnek tartom Bíró Kriszta alakítását a levitézlett popénekesnő karakterszerében.

URBÁN BALÁZS

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: A JÉG (Krétakör Színház, rendezte: Mundruczó Kornél) – *56 o6 / ŐRÜLT LÉLEK VERT HADAK* (Kaposvár, rendezte: Mohácsi János) – A TAVASZ ÉBREDÉSE (Debrecen, rendezte: Horváth Csaba)

A legjobb rendezés: TRAKHISZI NŐK (Kamra, rendezte: Gothár Péter) – TARTUFFE (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – KOLDUSOPERA (Zalaegerszeg, rendezte: Bagó Bertalan)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: A MIKÁDÓ (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte:

Balázs Zoltán) és A VARÁZSFUVOLA (Színház- és Filmművészeti Egyetem – Merlin Színház, rendezte: Ascher Tamás, Novák Eszter)

A legjobb független színházi előadás: SZÍKÖLÖK (Honvéd Kamaraszínház, rendezte: Rusznyák Gábor)

A legjobb gyerekelőadás: –

A legjobb női főszereplő: ÓNODI ESZTER (*Trakhiszi nők*, Katona József Színház, Kamra) – PÉTERFY BORBÁLA (*A jég*, Krétakör Színház) – PÁLFI KATA (*Veszedelemes viszonyok*, Új Színház)

A legjobb férfi főszereplő: KASZÁS GERGŐ (*A párnaember*, Eger) – LÁSZLÓ ZSOLT (*Tartuffe*, Nemzeti Színház) – HUSZÁR ZSOLT (*Dakota*, Városi Színház)

A legjobb női mellékszereplő: FULLAJTÁR ANDREA (*A vadkacsa; A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház) – TÖRŐCSIK MARI (*Lear király*, Nemzeti Színház) – JORDÁN ADÉL (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: DEBRECZENY CSABA (*Vízkereszt...; Finito*, Örkény Színház) – HAUMANN PÉTER (*A vadkacsa*, Katona József Színház) – MESS ATTILA (*Tangó*, Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház)

A legjobb díszlet: AZ ÖLDÖKLŐ TEJCSARNOK (Tatabánya, tervezte: Valcz Gábor) – A JÉG (Krétakör Színház, tervezte: Ágh Márton) – HERMELIN (Nemzeti Színház, tervezte: Horesnyi Balázs)

A legjobb jelmez: HÁZTŰZNÉZŐ (Kecskemét, tervezte: Földi Andrea) – YVONNE, BURGUNDI HERCEGNŐ (Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, tervezte: Dobro-Kóthay Judit) – TARTUFFE (Nemzeti Színház, tervezte: Gyarmathy Ágnes)

A legígéretesebb pályakezdő: DÖMÖTÖR ANDRÁS rendező (*Vízkereszt...; Örkény Színház; A párnaember*, Eger)

Különdíj: HORVÁTH KÁROLY (a *Finito* zenéjéért) – KOVÁCS MÁRTON (az *56 o6 / Őrült lélek vert hadak* zenéjéért) – CÁRI TIBOR (a *Marat/Sade* zenéjéért)

Igen sok előadást láttam az évadban, s ez alighanem törvényszerűen vonja maga után, hogy igazán tetsző, jónak és/vagy fontosnak vélt bemutatót éppúgy többet láttam a szokottnál, mint minősíthetetlenül rossz, nézőkínzó produkciót. Szomorkodtam kicsit a kortárs dráma idej apályán, s örültem, ha egy-két színházban (Bárka, Debrecen) megindulni láttam valamit. (Mindarról, ami a „pályán” kívül történt, egy szűk terjedelmű évadértékelés apropóján nem tudhat szó esni.)

Az előadások között a Krétakör – számomra nemcsak az évad kínálatából kimagasló, érthetetlenül hűvösen fogadott – bemutatója mögött olyanokra szavaztam, amelyekkel részben vagy egészben lehet ugyan esztétikai alapon vitatkozni, de amelyek számomra a színházcsinálás legizgalmasabb, leginkább tételt bíró útját jelentik. Bár az előadások/rendezések közül is kimaradtak olyanok, amelyekért fáj kissé a szívem – mint a tatabányai *Pistipistipisti*, a debreceni *Liberté '56*, a bárkás *Vihar*, a marosvásárhelyi *Yvonne*, a nyíregyházi *A kétfejű fenevad* és *Amadeus*, a kecskemé-

ti *Háztűznéző* (utóbbi kettő mint szórakoztató előadás lehetett volna versenyben) –, s szívesen szerepeltettem volna még néhány tervezőt (Gombár Juditot, Gothár Pétert, Puskás Zoltánt, Khell Csörszöt, Izsák Lilit, Kovács Andreát) is a listán, a legnehezebb a választás ezúttal is a színészek esetében volt. Íme azok, akik már nem fértek fel a listámra: Máthé Erzsi, Karna Margit, Börcsök Enikő, Für Anikó, Hámori Gabriella, Mezei Kinga, Szorcsik Kriszta, Simkó Katalin, Györgyi Anna, Nagy Dorottya, illetve Gálffi László, Hajduk Károly, Rába Roland, Varju Kálmán, Hegedűs D. Géza, Fazekas István, Bogdán Zsolt, Kovács Zsolt, Ujlaki Dénes, Nemes Levente, Epres Attila, Gáspár Sándor, Seress Zoltán, Schruuff Milán, Mészáros Máté, Gál Kristóf, Blaskó Péter, Rátóti Zoltán, Balázs Áron.

ZAPPE LÁSZLÓ

Népszabadság

A legjobb új magyar dráma: TASNÁDI ISTVÁN: FINITO – SPIRÓ GYÖRGY: PRAH

A legjobb előadás: A KARNEVÁL UTOLSÓ ÉJSZAKÁJA (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – 56 o6 / ŐRÜLT LÉLEK VERT HADAK (Kaposvár, rendezte: Mohácsi János)

A legjobb rendezés: A VADKACSA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – TRAKHISZI NŐK (Katona József Színház, Kamra, rendezte: Gothár Péter)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: KOLDUSOPERA (Zalaegerszeg, rendezte: Bagó Bertalan) – CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ (Nyíregyháza, rendezte: Tasnádi Csaba)

A legjobb független előadás: KEDVES ISMERŐSÖK (Hólyagcirkusz Társulat, rendezte: Jeles András) – ÁRVA CSILLAG (Pintér Béla és Társulata, rendezte: Pintér Béla)

A legjobb gyerekelőadás: ODÜSSZEUSZ (Budapest Bábszínház, rendezte: Valló Péter)

A legjobb női főszereplő: TAKÁCS KATALIN (*Phaedra*, Új Színház) – ÓNODI ESZTER (*Trakhiszi nők*, Katona József Színház, Kamra)

A legjobb férfi főszereplő: FEKETE ERNŐ (*A vadkacsa*, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: FULLAJTÁR ANDREA (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház) – JARÁBIK KLÁRA (*Háztűznéző*, Kecskemét)

A legjobb férfi mellékszereplő: SZEMENYEI JÁNOS (*Koldusopera*, Zalaegerszeg) – SERESS ZOLTÁN (*Koldusopera*, Bárka)

A legjobb díszlet: GOTHÁR PÉTER (*Trakhiszi nők*, Katona József Színház, Kamra)

A legjobb jelmez: KOVÁCS ANDREA (*Trakhiszi nők*, Katona József Színház, Kamra) – BENEDEK MARI (*Bán-bán*, Krétakör Színház) – SZAKÁCS GYÖRGYI (*A karnevál utolsó éjszakája*, Katona József Színház)

A legígéretesebb pályakezdő: DOBRA MÁRIA
Különdíj: HORVÁTH KÁROLY a *Finito* zenéjéért

Általában az évadról: sokkal több volt benne a színészség, mint korábban. Ennek oka bizonyára a mostani pénzosztási gyakorlatban rejlik. Miközben mindenki pénzhányra panaszkodik, egyre feltűnőbb, hogy lényegében bármilyen vacakhoz meg lehet szerezni a minimálisan szükséges anyagiakat. A bemutatók számának iszonyatos növekedése pedig főképp az ócskaságok rákos elburjánzásából adódik. Amikor éppen színházi törvény elfogadása fenyeget, nagyon kellene ügyelni arra, nehogy az majd a jelenlegi gyakorlatot konzerválja.

Konkrétan a szavazásról: a *Finito* esete figyelmeztet, hogy óvakodjunk a szabályok dogmatikus alkalmazásától. Az új magyar dráma kategóriáját egészen biztosan nem lehet mereven évadhoz kötni. Elvben színészi alakításokkal, sőt egész előadásokkal is megeshet, hogy a bemutató után hónapokkal, akár a következő évadra átcsúszva érnek be, azt azonban a kritikusok szinte biztosan nem fogják észrevenni. Évi négyszáz

bemutató mellett szerepátvételekre, színhelyváltószokra sincs nagyon módunk odafigyelni, nemhogy egy-egy produkció alakulását figyelemmel kísérhessünk. Az viszont gyakran megeshet, hogy egy szöveg egészen mást mutat más előadásban, nem is beszélve a menedzselésről és a hozzáférhetőségről. A *Magyar zombira* tavaly elsősorban nyilván azért nem szavaztunk, mert nem láttuk. Az évadhatárokat feszegetheti az előbemutatók egyre szaporodó gyakorlata is. Ebben szívem szerint hajlanék az elvi dogmatizmusra, mondván, amit egyszer fizető nézők előtt eljátszottak, az be van mutatva. Az élet azonban ebben is felülírja az elveket, úgy érzem, az idén is szavaznom kell Seress Zoltán Peacockjára, holott ezt már tavaly is megtettem az előbemutató alapján. Úgyhogy most nem is szavazok Mácsai játékára a nyár közepén eljátszott *Apátlanul*-ban, pedig az elmúlt esztendő alatt valójában ezt az alakítást láttam legjobbnak a mellékszereplők közül.

100 éve született Dajka Margit

Legato - okt. 2. kedd, 20.40 h
 János vitéz - okt. 7. vasárnap, 14.00 h
 Liliomfi - okt. 12. péntek, 19.00 h
 Szindbád - okt. 21. vasárnap, 19.30 h

DUNA A Duna Televízióban

ÉLET ÉS ●
 IRODALOM
 IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

MINDEN PÉNTEKEN!

KERESSE A HÍRLAPÁRUSOKNÁL VAGY FIZESSEN ELŐ!

Kedvezményes éves előfizetési díj 15.500 Ft

Megrendelhető a szerkesztőségben:

1089 Budapest, Rezső tér 15. Tel: 06-1 210-5149, 210-5159,

Fax: 303-9241 • e-mail: lapterjesztes@es.hu